HALKIN SESİ

20 Nisan 1976

250 Kuruş

53

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşin!

ÖĞRENCİ GENÇLİĞE CAN GÜVENLİĞİ VE ÖĞRENİM ÖZGÜRLÜĞÜ

Öğrencilerin can güvenliği ve öğrenim özgürlüklerinin en azılı düşmanları, Türkeş ve Demirel'dir. Ne var ki, okullarda barış ve huzurun en hararetli savunucusu pozuna bürünmekten bir an bile vazgeçmeyenler gene onlardır. Bütün cinayetler «huzur ve barış» adına işleniyor. Polisin desteklediği bir avuç komando, yüksek okulları «huzur ve barış» adına işgal ediyor ve geniş öğrenci yığınlarının okula gitmesi dahi zorbalıkla engelleniyor. Binlerce öğretmen ve meslek okulu öğrencisi, faşizmin «huzuru» için okullardan atılıyor. Amaçları, gençliğin tümünü faşizmin kölesi haline getirmektir. Bunu sağlamak ve devam ettirmek için de kan dökmekten, terör uygulamaktan başka çareleri yoktur.

Cinayetlerin artık bir son bulması, okullarda can güvenliğinin ve öğrenim özgürlüğünün sağlanması, bugün öğrenci kitlesinin ve halkın en acil isteklerinden biridir. Her gün yeni bir gencin kanına giren Türkeş ve Demireller, bir yandan da «barışın, huzurun, can güvenliğinin» sözünü edebiliyorlar. Okul kapısını tutan komandoların ve onları koruyan polisin iplerini ellerinde tutanlar, «öğrenim özgürlüğünden» dem vurabiliyorlar. Aslında Demirel ve Türkeşlerin bu tutumunun öğretici bir yanı da vardır. Eğer «can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü» isteklerine, gerçek sahipleri sarılmazsa, bu istekler faşist sahtekârlığın bir aleti haline getirilebilir.

Can güvenliği ve öğrenim özgürlüğüne ihtiyacı olanlar, kimlerdir?

Açıktır ki, geniş öğrenci kitlesi ve bu kitlenin menfaatlerinin en kararlı savunucusu olan devrimci öğrenciler!

Bu sebeple can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünü savunabilecek olan ve savunması gerekenler, en başta devrimci öğrencilerdir. Oysa bazı gençlik örgütleri, bu talepleri küçümsediler. Hattâ yüksek okullardaki olayların «devrime kadar böyle devam edeceği» bile söylendi. Can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü isteyen geniş öğrenci kitlesinin bu uğurdaki mücadelesine önderlik edilmedi. Öğrenci anaları, öğrencilerin temel isteğini çocuklarından daha açık bir dille ifade etmişlerdir. İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü öğrencilerinden birinin anası, bir ay kadar önce şöyle diyordu: «Çocuklarımızın bu mücadeleşi, can güvenliği içindir» [Halkın Sesi, sayı 48, s. 11] Analar ve babalar, öğrenci gençliğin bu temel isteğini ifade etmekle kalmadılar; çocuklarının canını korumak ve öğrenim özgürlüğünü sağlamak için örgütler kurmaya da giriştiler, «Evlât Acısı» mitingleri yaptılar. Öğrenci ana ve babalarının, meselâ ODTÜ, Gazi Eğitim Enstitüsü, Atatürk Eğitim Enstitüsü, Selçuk Eğitim Enstitüsü, Abidin Paşa Lisesi ve daha birçok okulda can güvenliğini korumak için kurdukları örgütler, öğrenci gençliğin mücadelesi ile halk arasında köprü olmaktadır. «Devrime kadar bu olaylar devam eder» diyen öğrencilerdense, bu öğrencilerin ana ve babaları, faşist zorbalığa karşı daha doğru bir siyaset izlemektedirler. Gençler, ana ve babalarının faşist saldırganları tecrit eden ve en geniş çoğunlukla birleşen bu siyasetlerini örnek almalıdırlar. «Bir avuç komünistin okulları karıştırdığı ve öğrenim özgürlüğünü yokettiği» şeklindeki faşist yalan, bütün halk önünde açığa çıkarılmalı ve gerçek saldırganlar halka tanıtılmalıdır.

Öğrenci gençlik ve geniş halk yığınları, yüksek okullarda can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü istiyor. Polisin ve komandoların işlediği faşist cinayetlerin son bulmasını istiyor. Yüksek okullar, polisin desteklediği bir avuç faşist zorbanın işgalinden kurtarılmalıdır. Yurtsever gençlik, emperyalist ve faşist ideolojilerin pençesi altına alınamaz. Öğrenci gençliğin düşünce, örgütlenme, öğrenim ve bilim özgürlükleri tanınmalıdır. Geniş gençlik yığınlarını birleştirecek ve halkın güçlü desteğini sağlayacak temel istekler bugün bunlardır. Bu istekleri gerçekleştirmenin yolu, MC iktidarının planladığı gibi hükümetin üniversite özerkliğine müdahale etmesi ve okulları polis karargahı haline getirmesi değildir. Çünkü can güvenliğini ve öğrenim özgürlüğünü yok eden kuvvet, doğrudan doğruya hükümettir. Ancak birleşen ve halkın desteğini alan gençliğin ve bütün demokratik güçlerin mücadelesidir ki, başında bizzat MC hükümetinin bulunduğu saldırıyı altedebilir ve yüksek okullarda huzuru sağlayabilir.

Bugün mesele, her şeyden önce kırk haramiler gibi okulların kapısını tutan bir avuç faşist zorbaya karşı öğrenci kitlesinin en geniş birliğini sağlamaktır. Devrimci, yurtsever, sosyal-demokrat, özgürlükten yana bütün öğrenciler, yani faşist saldırganlar dışındaki bütün öğrenci kitlesi, birbirlerinin fikirlerine saygı duymalı, aralarındaki fikir ayrılıklarını serbest tartışma ve ikna yoluyla çözmeli, bir avuç saldırgana karşı birleşmeli, ortak direnme komiteleri kurmalıdır. Eğer gençlik içinde büyük çoğunluğu birleştiren doğru bir politika uygulanırsa, süper devletlere hizmet eden faşizm ve revizyonizm hiç bir temel bulamayacaktır.

Okulların kapılarının öğrenciye açılması, bütün öğrenci kitlesinin derslere girebilmesi ve öğretmen okullarından atılan binlerce öğrencinin geri alınması için mücadeleye öncelik verilmelidir. Aksi halde okullara giremeyen geniş öğrenci kitlesi dağılmakta ve yüksek okullar bir avuç faşist komandonun karargahı haline gelmektedir.

DİVRİĞİ'DE FAŞİST BASKILAR

Biz Divriği'li devrimciler, faşist baskıları gösteren iki olayı Halkın Sesi'nde yayınlanması için gönderiyoruz.

Divriği demir-çelik madenine ait *Div-Palet* diye bir fabrika yapılıyor. Fabrikaya yerli işçileri almayıp, diğer yerlerden Ülkü Ocaklarına kayıtlı olduklarını gösteren bir kart getireni almaktadırlar. Bizler bu haksızlığı protesto ediyoruz.

Ayrıca, Divriği Vakıflar Yurdunda yurt müdürü Cuma Aydın'ın yönetimindeki Ülkü Ocaklarına kayıtlı öğretmenler Ruhi Nahir, Kamil Pırıncı, Necdet Aydın, Faruk Çağlayan, Rıdvan Özden, Osman Işık fakir öğrencileri ve köylü çocuklarını rahatsız etmektedirler. Bunlar geceleri saatlerce «mütalaa yapıyoruz» diye öğrencileri kandırıp Ülkü Ocaklarına üye etmeye çalışmaktadırlar. Halk bu durumdan huzursuzdur ve bunları yapanların hepsi gözönündedir.

Divriğili devrimciler

BAYRAMPAŞA CEZAEVİNDEKİ FAŞİST BASKILAR

Cezaevindeki fasist baskılar sürüp gidiyor. Cezaevindeki gardiyanların keyfi muameleleri bir yandan, hücre-falaka tehditleri bir yandan, açlık, susuzluk, hamamsızlık (hamam olduğu halde açmıyorlar) bir yandan. İçimizde beşyüze yakın hasta var. Bunların çoğu verem. Hastalara ilgisizlik, bakımsızlık ve hastahaneye göndermeme. Üstelik hastahaneye gitmek istediğin zaman hücreye gönderiyorlar. Burada hasta hasta falakaya yatırıp millete göz korkusu veriyoruz sanıyorlar, ama yanılıyorlar. Bir gün yakalarına sarılacağız, bunlardan hesap soracağız.

Parası olan istediği yere gidiyor, hattâ dışarıya bile çıkıyor. Kahveye gidiyor, hasta olmadığı halde hastahanede yatıyor. Hücrede dövülen bir arkadaşımızın iki ayak tırnağı koptu. Hücreyle hiç bir yerin irtibatı yoktur, yatak yoktur. İnsanlık dışı muameleler yapılıyor. Oradaki arkadaşlarımızdan fışkıran kanları gösterip, «kan mı, reçel mi» diye alay ediyorlar. Bir kişinin üzerine on kişi birden çullanıyorlar, insafsızca vuruyorlar. Zaten onlar insan kıymetini ne bilir? Onlar paralı satılmış bir asker gibidir. Başlarındaki ne emir verirse onlar da onu yapıyorlar.

Cezaevi faşist müdürü Sebahattin Yazıcılar'a sesleniyoruz: Bu faşist baskılar son bulsun artık!

Halkımızı işbirliğine çağırıyoruz. Kardeşlerimizi ezen bir avuç faşisti protesto edelim ve cezaevi müdürüne imzalı dilekçe ile baskıların son bulmasını isteyelim.

KAHROLSUN FAŞİZM!
NE AMERİKA NE RUSYA,
BAĞIMSIZ DEMOKRATİK
TÜRKİYE!

Sağmalcılar cezaevinden bir grup

BULGAR SOSYAL - FAŞİSTLERİ EZİLEN MİLLETLERE ZULMEDİYOR

Bulgaristan'da azınlık milletlerinden olan halk din değiştirmeye zorlanıyor. «Ad Rönesansı» veya «Bulgaristan Kültür Devrimi» diye adlandırılan bu eylem artık bütün bölgelere yayılmıştır. Todor Jivkov kliği kendisine karşı gelen arkadaşlarımızı baskı zoruyla ad ve mezhep değiştirmeye zorluyor. Buna karşı gelenleri ise toplama kamplarına veya tuğla fabrikalarına göndermektedirler. Nova Makedoniya'dan alınan bir yazı, ad değiştirilmesini etkileyen nedenleri şöyle açıklıyor:

«En son alınan bilgilere göre, Bulgaristan'da yaşayan müslümanlar 1 milyon 200 bindir ve bu insanlar Bulgar olmak zorundadır. Müslüman adlarının ve dinlerinin değiştirilmesi Bulgaristan'da birkaç sene önce başladı. İlk olarak Smolyan, Kırcalı, Pazarcık ve Blagoevgrad'da başlayan ve isim rönesansı diye adlandırılan din değiştirme çalışmaları, kısa bir zaman içinde bütün bölgelere sıçradı. Bu rönesansın baş sebebi ise... dışta bazı gerici ideoloji merkezlerinin ağızlarının kapatılmamasıymış. Sözde bunların müslüman adlarından ve dinlerinden vazgeçmesi ile bu sorun kalkacakmış. ...

Bu yazıdan da anlaşıldığına göre, Bulgaristan'daki emperyalist tutumları beğenmeyip bunlara karşı çıkan bütün yurtseverler ve yakınları, baskılar, işkenceler altında din değiştirmeye mecbur ediliyorlar. Bu oyun faşist Milliyetçi Cephe ile Todor Jivkov kliğinin beraberce düzenledikleri bir oyundur. Bulgaristan'da yurtseverlere yapılan baskıları protesto ederim.

Bir okuyucu

ÇIRAKLAR ÜZERİNDEKİ DAYAK, ANGARYA VE BASKIYA SON

Ben oto elektrikçisi ve akücü olarak, Topkapı'da ve Vatan Garajın'da altı sene sigortasız ve hiç bir sosyal hakkım olmadan çalıştırıldım. Oto elektrikçisi olarak çalıştığım yerde, 16 - 17 saat, öğlen ve akşam yemeği yemeden, dayak, küfür ve angarya ile çalıştırıldım. Üç - dört kere çıkmak istediysem de, işyerinin amcamın oğlunun olması nedeniyle ailem engelledi. Amcamın oğlu, üç işyerinde de usta çalıştırıyordu. Bana, ustaların paraları cebine attığını söylüyor; benden yapılan işlerin listesini tutmamı istiyordu. Öte yandan kalfalar, «ispiyoncu» diye beni dövüyorlardı. Patron, işyerindeki işçilerle beni birbirimize düşürüyor, aramızdaki birliği bozmaya çalışıyordu.

Benim çalışmadığımı bahane edip, dükkânlarını sattığını söyleyerek ailemle aramızı açıyordu. Aslında sattığı işyerlerinden aldığı parayı akücü dükkânına sermaye yaptı.

Bundan sonra, işyerini alan kalfanın yanında çalışmaya başladım. Burada da bir sene boyunca sigortasız çalıştırıldım. İşsizlik başlayınca, aldığım ücret asgarî ücretin altında olduğu halde (haftalık 200) işten atıldım.

Ailemin baskısıyla tekrar eski patronumun yanına girdim. Benimle birlikte üç kişi daha sigortasız olarak çalıştırıldık. Öğleyin 1 saat yemek paydosu yaptığımızda işçi arkadaşlara ve bana bağırıp çağırıyordu. Kurşun olmadığı zaman oturduğumuzda, «niye oturuyorsunuz? Hiç iş yoksa ağaç yontun» diyordu. Bizim işçilerle konuşmamızdan korkuyordu. Saat altı buçukta paydos edip yıkanan işçilere, «burası akümülatörcü, burada bu saatlerde paydos edilmez» diyerek bağırdı. Bacanağı olan ustabaşı, canı istediği zaman çırakları dövmekte, kalfaları patrona şikayet etmektedir. Altı kişi bu zehirli işyerinde toplam bir kilo süt içirilerek çalıştırılmaktadır. Kafadan sakat olan patronun bacanağı, son olarak, bana vurmaya hakkı yokken, «seni keseceğim» diyerek bıçakla üzerime saldırdı. İşyerine götürdüğüm «Halkın Sesi»ni, «Gençlik Yıldızı»nı, «iş vakti okuyor, işçileri kandırıyor, çıkmasaydı burayı işgal edeceklerdi» diyerek haberler yaymaktadır. Onlar benden, benim gibi bir-iki işçiden değil, zulme karşı çığ gibi büyüyen milyonlarca işçiden korksunlar.

Ey revizyonistler! Bunları okuyun da işyerlerinde ortaçağ kalıntılarını görün! Sizin bunların olmadığı şeklindeki görüşünüz demokratik devrim yolumuzu karartamaz.

Sekiz saatlik iş günü! İş güvenliği! Sendika hürriyeti istiyoruz!

Çırak işçiler üzerindeki dayak, angarya ve baskıya son!

Kahrolsun iki süper devlet!

Mehmet

MC HÜKÜMETİ, RÜŞVETÇİLERİN İSİMLERİNİ AMERİKA'DAN NEDEN İSTEMİYOR

Amerikan Lockheed firmasından alınan 13 milyonluk rüşvet olayının sorumluları gün geçtikçe daha fazla açığa çıkıyorlar. Geçen sayımızda da belirttiğimiz gibi, bu 13 milyonluk rüşvetin yarım milyonunu cebe indiren Alpkaya'nın durumu hakkında hiç bir şüphe kalmamıştır. Şimdi halkımızın sorusu, geri kalan 12 milyon beş yüz bin liranın ne olduğudur? Genel Kurmay Askeri Mahkemesinde yargılanan eski Hava Kuvvetleri Komutanı Emin Alpkaya, kendisinin bir kurban olduğunu, olayın esas sorumlularını «tarihin ortaya çıkaracağını» söyleyerek, rüşvet olayıyla ilgileri bulunan «ilahlardan» söz etmektedir.

Öncelikle şunu soralım: Emin Alpkaya mahkemede, deprem yardımı bahanesiyle aldığı yarım milyon liradan Genel Kurmay Başkanı Sancar'ın haberdar olduğunu söylemiştir. Oysa, Sancar davanın son duruşmasında okunan belgelerde böyle bir ithamı «teessüfle karşıladığını» söylemekte ve reddetmektedir. Alpkaya ise, iddiasında direnmekte ve resmen olmasa dahi, görev dışı ilişkiler içinde durumu Sancar'a iki defa bildirdiğini söylemektedir. Alpkaya ile San-

İSTANBUL BAROSU AVUKATLARI YÜRÜDÜ

İstanbul Barosu'nun düzenlediği «KAN DÖKÜLMESİNE SON - HUKUKA SAYGI YÜRÜYÜŞÜ» 17 Nisan Cumartesi günü yapıldı. TUMAD-DER, TÖB-DER İst. Şubesi, TÖB-DER Çatalca Şubesi, İTÜ-DER, TEP ve daha birçok demokratik kuruluşun destekleyip katıldığı yürüyüş Barbaros Alanında Baro Başkanı M. Ali İkizer'in yaptığı şu konuşmayla başladı:

«İstanbul Barosu'nun düzenlemiş olduğu bu yürüyüş, Anti-demokratik girişimlere karşı bir uyarıdır, ilk adımdır. Baromuz, hukuk devleti ilkelerini geçerli kılmak için, demokrasiyi savunmak için bütün imkânlarını kullanmaya kararlıdır. Türkiye'de faşizmi oluşturmaya çalışanlar mutlaka başarısızlığa uğrayacaktır.

Bugün yaratılmış olan fiili durum, aynı zamanda bir Anayasa ihlâli niteliğindedir. Ülkemizde öğretim özgürlüğü korunamaz ve kullanılamaz hale getirilmiştir. Savunma hakkı sadece kağıt üzerindedir. Mahkeme kararları hiçe sayılmakta, en temel hak ve özgürlükler hergün biraz daha sınırlanmaktadır. Uzunca bir süredir can güvenliği de kalmamıştır. Bu şartlar altında, hukuk devletinin temelden yaralandığı açıktır. Yani, mevcut bu fiili durum, mevcut Anayasanın da tebdil, tağyir ve ilgâsı noktasına varmıştır.

Biz, İstanbul Barosu olarak, Anti - demokratik bütün girişimlere şiddetle karşı koyacağımızı belirtmek istiyoruz. Demokrasiyi ve hukuk devletini sonuna kadar koruyup kollayacağız, savunacağız ve daha da geliştirilip pekiştirilmesi için canla başla çalışacağız. İşte, yürüyüşümüzün amacı budur. Başta da söylediğimiz gibi, bu bir ilk uyarıdır. Ve İstanbul Barosu bu yolda daima görev başındadır. Görev başında olacaktır.»

Daha sonra «Katil iktidar», «Hükümet istifa», «Bağımsız Türkiye», «Zindanlar Boşalsın», «Katiller bulunsun, hesabı sorulsun, sloganlarıyla yürüyüşe geçen 3000'e yakın yurtsever Taksim alanında devrim şehitleri için saygı duruşunda bulundu. Yürüyüş saygı duruşundan sonra son buldu.

HALKIN SESİ
HAFTALIK DERGİ

- Sahibi: İLKER SÜMERKAN
- Sorumlu Yazı İşleri Md. FİKRET ULUSOYDAN
- Yönetim Yeri: Çatalçeşme Sok. 48/11 Cağaloğlu - İstanbul
- Yazışma ve Abone Ad. P.K 1112. Sirkeci - İst.
- Baskı: Barış Ofset
- Abone şartları: Yurtiçi Yıllık 125, Altı Aylık 65 TL. Avrupa (Uçak) Yıllık 200, Altı aylık 100 TL.
- İlân şartları: Santimi 30 TL. Yayın ilanı Çerçevesi 100 TL.
- Dağıtım TÜR-DA

car arasındaki bu görev dışı ilişkiler nereden gelmektedir ve Sancar bunu neden reddetmektedir? Alpkaya'nın mahkemede kullandığı «Ayrıca bunu sayın Genel Kurmay Başkanına bildirmeme lüzum yoktu. Görev dışı bir durumdu» sözleri nasıl açıklanabilir? Eğer aralarında ortak bir çıkar ilişkisi yoksa, neden Alpkaya hiç de mecbur olmadığı halde yarım milyonluk rüşvet olayından Sancar'a da bahsetmiştir? Eğer Türkiye'de gerçekten rüşvet konusunda bir soruşturma yapılıyorsa, bu soruşturmayı Alpkaya'nın ithamlarını dikkate alarak Sancar üzerinde de yürütmek gerekmez mi?

Bir diğer sorumuz şudur: Basında son olarak açıklandığına göre, Genel Kurmay Başkanlığı Alpkaya'nın daha önce ilân edilen emeklilik nedenini değiştirmiştir. Genel Kurmay'ın iddiasına göre, Alpkaya kendi isteğiyle değil, «kadrosuzluk» nedeniyle emekliye ayrılmıştır. Bir kuvvet komutanı için «kadrosuzluk» nedeniyle emekliye ayrılmak söz konusu olamayacağına göre, Alpkaya'nın zorla emekli edildiği açıktır. Basın, MC iktidarının Alpkaya'yı emekli etmeyi kabul etmediğini, bunun üzerine Alpkaya üzerinde baskı uygulandığını ve Hava Kuvvetleri Komutanı'nın zorla emekliye ayrıldığını yazmaktadır. Alpkaya'yı kurban edenlerin bütün bu gayretlerinin nedeni bir yana, neden MC hükümeti ısrarla Alpkaya'yı himaye etmiştir? MC iktidarı, Sancar ve Alpkaya arasında 13 milyonluk rüşvet olayı üzerinde cereyan eden oyunların içyüzü nedir?

Son olarak, Amerikan Hükümeti eğer Türkiye Hükümeti isterse Lockheed firmasından rüşvet alan yetkilileri açıklayacağını bildirmiştir. Fakat, aradan geçen uzun bir zamana rağmen bu isimleri ABD hükümetinden istemek yolunda MC hükümetinin herhangi bir girişimi olmamıştır. Kendi yakınlarının ve yandaşlarının yolsuzluk ve dalaverelerini gizlemekte pek mahir olan MC partileri ve yöneticileri, aynı yeteneği Lockheed olayını gizlemek için de kullanacaklar mıdır? Rüşvetçilerle MC arasındaki ilişkiler nelerdir? Yoksa, rüşvetçiler, MC'nin de ulaşamayacağı yüksek mevkilerde midir?

Abdullah Baştürk:

GENEL GREV HAKKI KABUL EDİLMELİDİR

GENEL - İŞ Sendikası başkanı Abdullah BAŞTÜRK, sendikanın 7.4.1976 günü yapılan toplantısında yaptığı açış konuşmasında, MC iktidarının **«ülkede sürdürdüğü terör, baskı, zulüm»** politikasını kınamış, işçi sınıfının ve halkın 1976 yılı içinde daha güçlü ve etkin bir mücadele sürdürmesi gerektiğini belirtmiştir. Abdullah BAŞTÜRK, konuşmasında şöyle demiştir:

«Genel-İş olarak uyarıyoruz:

— Öğretmenler, gençler ve tüm ilericilere karşı uygulanan faşizan baskı ve şiddetler son bulmalı, can güvenliği kesinlikle sağlanmalıdır. Saldırı ve cinayetlerin sorumluları yakalanıp cezalandırılmalıdır.

— Öğretmenlere, teknik elemanlara, memurlara, kısacası tüm çalışan insanlara sendikalaşma, grev ve toplu sözleşme hakları tanınmalıdır.

— Gerici ve faşist kadroların devletin çeşitli kademelerindeki görevlere maksatlı ve planlı bir biçimde yerleştirilmeleri mutlaka önlenmeli, bunlar atandıkları görevlerden süratle geri alınmalıdırlar.

— İşçi-işveren ve hükümet ilişkilerini tarafsız barışçı yollarla çözümlemekle yükümlü, Çalışma Bakanlığı Müdürlükleri kadroları, MSP'li partizanlardan arınmalı... tarafsız ve ehliyetli kadrolarla donatılmalıdır.

— Emeğe saygılı, emek ten yana bir düzen işlerlik kazanmalıdır.

— Örgütlenmek, düşünmek ve serbestçe yazmak özgürlüklerini kısıtlayan 141 ve 142'nci maddeler Türk Ceza Kanunundan kaldırılmalıdır.

— Anayasa Mahkemesince de anti-demokratik olduğu saptanan ve bugünkü haliyle özel mahkeme niteliğinde olan DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİ kapatılmalıdır.

— TRT'nin bağımsız, halka dönük yayınlar yapan özerk bir kuruluş haline getirilmesi süratle sağlanmalıdır.

— Bir yığın emekçinin iş güvenliği ile çalışma huzurunu ortadan kaldıran İş Yasamızdaki anti - demokratik hükümlerin, bu arada 13 ve 17'nci maddelerin yasadan ayıklanması gereklidir.

— Sendikaların örgütlenmesine ilişkin kolları yönetmeliğinin 16 iş kolu esasına göre yeniden düzenlenmesi, işçi sınıfının bütünleşmesi ve geleceği açısından zorunludur.

— Genel grev, dayanışma grevini de içeren bir biçimde, grev hakkının kısıntısız kabulü mutlak gereklidir.

— İşçilerin kendi sendikalarını özgürce kendilerinin seçmeleri demek olan refarandum hakkının mutlak yasalaştırılması sağlanmalıdır ve sağlanacaktır.

— Asgari ücretin gerek kişi, gerekse aile olsun, bunların gerçekten insanca yaşayabilmelerini sağlayacak bir düzeyde yeniden saptanması ve bu düzeyin ve gi muafiyeti ile asgari geçim indirimi sınırı olarak kabul edilmesi zorunluluk haline gelmiştir.»

Abdullah Baştürk konuşmasında, Türk - İş'ten ayrıldıktan sonra kendilerinin karşısına T. Genel - İş'in çıkartıldığını, bunların oyunlarını bozduklarını sahte belgelerin yargı organlarına verildiğini söylemiştir. Baştürk ayrıca yeni toplu sözleşme dönemi yaklaşırken, belediyelerin 34 yıl önceki anlayışla idare edilmiyeceğini belirtmiştir.

TİSK Genel Kurulu

Büyük patronlar işçi sınıfına saldırmaya hazırlanıyorlar

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Genel Kurulu, Nisan ayının başında Ankara'da toplandı. Toplantıda konuşan Sabancı, Feyyaz Berker, Halit Narin gibi büyük parababaları ve Feyzioğlu gibi politikacılar, işçilere karşı alınacak tedbirleri tartıştılar. Kongredeki konuşmacılar, ülkenin içine düştüğü derin iktisadi buhranı tüm açıklığıyla ortaya koymak zorunda kaldılar ve bu buhranın yükünü nasıl işçilere yükleyebileceklerini görüştüler.

Gerek patronların yaptıkları konuşmalarda, gerekse TİSK faaliyet raporunda üzerinde önemle durulan meseleler, kıdem tazminatı ve sendikaların etkisiz bırakılması oldu.

İşçi sınıfının mücadelesiyle kazandığı haklara açıkça saldırıp 'sendikalar kapatılmalıdır' diyemiyorlar ama, çeşitli oyunlarla gerçekte bu hakkı yok etmeye çalışıyorlar. Patronlar, 274 sayılı Sendikalar Kanununa sendikaların devlet eliyle denetlenmesi yolunda bir hüküm ilâve edilmesini istediler. Gene işçi sendikalarının iktisadi yönden belini kırabilmek için, sendika aidatlarının işyerinde kesilip sendikaya yatırılması demek olan 'check-off' sisteminin kaldırılmasını önerdiler. Ayrıca, 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt kanunlarında da değişiklikler yapılarak, 'mecburi tahkim' (zorunlu hakemlik) sisteminin getirilmesini istediler. Bu, toplu sözleşme görüşmelerinde, patronların isteklerinin işçilere zorla kabul ettirilmesini amaçlayan faşist bir tedbirdir. Toplu sözleşme görüşmelerini göstermelik bir hale getirmekte ve grev hakkını ortadan kaldırmaktadır. Bunun yanısıra TİSK, «kanunsuz olaylarda işçilerin üye oldukları sendikaların da sorumlu tutulmasını» isteyerek, sendikaların hiç bir işçi mücadelesine sahip çıkamamasını sağlamaya çalışıyor. TİSK, işçilerin sendika seçme özgürlüğüne, referandum hakkına da kesin karşı olduğunu belirtmiştir.

TİSK kongresinde işverenler, kıdem tazminatı konusunda da saldırgan bir tutum takınmışlar, kıdem tazminatını 30 güne çıkartan kanunun kendi menfaatleri yönünde mutlaka değiştirilmesini istemişlerdir.

TİSK, grev oylamasına *çağırı tarihinde* işyerinde çalışan işçilerin katılması uygulamasına da karşı çıkmıştır. Böyle bir kanunun çıkması halinde, grev oylaması sırasında istedikleri kadar geçici işçi alarak grevleri önleyebilmek istemektedirler.

TİSK'in bu kongresinde, işverenlerin en gerici kesiminin temsilcisi olan Halit Narin tekrar başkanlığa seçilmiştir. TİSK, büyük sanayicilerin işçilere karşı yürüttükleri mücadelenin merkezidir. Gerek hukuki, gerekse maddi bakımdan büyük parababalarının koruyuculuğunu yapmakta ve menfaatlerini savunmaktadır. Gerek Kongrede yapılan konuşmalar ve yerine getirilmesi istenen talepler, gerekse TİSK başkanlığına getirilen Halit Narin'in faşist karakteri, patronların işçi sınıfına yeni bir saldırıya hazırlandıklarını göstermektedir.

TES-İŞ'E BAĞLI SENDİKACILARIN BASIN TOPLANTISI

TES - İŞ Federasyonuna bağlı İstanbul Şebeke Tesis, Anbarlı ve Silahtarağa Santralları Enerji İşçileri Sendikası yöneticileri, bir basın toplantısı düzenleyerek, 450 bin kamu kesimi işçisinin memur yapılmak istenmesine karşı çıkmış ve tüm çalışanların toplu sözleşmeli ve grevli sendika hakkını kullanabilmelerini savunmuşlardır. Türkiye Elektrik Kurumunda çalışan işçiler üzerinde yoğun baskılar olduğunu ve keyfi bir şekilde işçi çıkartıldığını belirten sendika yöneticileri, işçilerin atılması yanında, yolsuzluklar yapılarak bazı kimselerin el altından zengin edilmesini kınamışlardır.

Sendika yöneticileri basın toplantısında ayrıca, gençlerin öldürülmesini ve mahkeme kararı olmadan kitap ve dergilerin toplattırılmasını da protesto etmişlerdir.

DÜZCE HALK BİRLİĞİ'NİN İŞÇİ SORUNLARIYLA İLGİLİ BİLDİRİSİ

Düzce Halk Birliği, Düzce'li emekçilerin üzerindeki baskıları ele alan bir bildiri yayınlamıştır. Bildiride şöyle denmektedir:

«...Düzcemizde yeni kurulan Düz-San, Süperlit, Termodin vs. gibi fabrikalarda çok sayıda işçi çalışmaktadır. Bu fabrikalarda çalışan işçiler her an işten çıkarılma tehlikesiyle karşı karşıyadırlar. Mesai ücretlerini alamamakta ve asgari ücretin çok altında bir ücretle çalıştırılmaktadırlar. Düz-San'da işçiler sendika haklarını ve iş güvenliğini kazanmak için patrona karşı birleşip, sendika kurmak istediler. Düz-San'ın patronları, bu yüzden 46 işçiyi işten çıkarmışlardır. Termodin fabrikasının patronu ise işten çıkarma tehdidi ve zorbalıkla işçilerin mücadelesini bastırmaya çalışıyor. Süperlit'in patronu da Türk-İş'e bağlı Çimse-İş'le anlaşıp, işçileri, işten çıkarma tehdidi altında bu sendikaya soktu.

«Düzce'de irili ufaklı 200'e yakın kereste atölyesi vardır. Bu atölyelerde, toplam olarak 3000'den fazla işçi çalıştırılmaktadır. Feodal sömürü ve zulüm çarkının dişlileri arasında ezilen bu işçilerin hiç bir hakları yoktur. Bunların yüzde sekseni sigortasız çalıştırılmaktadır. 10-12 saatlik iş gününde 30 ile 45 TL. gibi bir ücretle çalıştırılan bu emekçilerin can güvenlikleri yoktur. Her an işçilerden birinin kolu ya da bacağı hızarın altında kesilebilir veya kalasın altında ezilebilir. Patronlar işçilerin sendika kurmasını engellemektedirler.

«Düzce'deki orman köylüsünün durumu ise, yürekler acısıdır. Orman işletmesi tarafından her yılın ilkbahar ve yaz mevsiminde, kesim ve çekim işlerinde çalıştırılan yoksul köylüler, sendikasız, sigortasız, can güvenliğinden yoksun olarak, çok düşük bir ücretle günün 13-15 saatinde çalışırlar. Yine, fındık, tütün ve pancar üreten köylülerimiz, her yıl hükümetin taban fiat politikasının kurbanı olurlar...»

YURTSEVER BASINA ÖZG

Kampanyada imza sayısı 14 bine yaklaştı

Dergimize ve yurtsever basına yapılan saldırıları protesto kampanyası, bu hafta gelen 3394 imza ile 14,000'e yaklaştı. Kampanyaya bu hafta Tarsus'tan 35'i işçi, 59'u öğrenci ve çeşitli mesleklerden 14 kişi olmak üzere 108 imza; Malatya'dan 1500 imza; Ankara'dan 563 öğrenci ve 54'ü çeşitli mesleklerden olmak üzere 611 imza; İstanbul'dan 419 işçi, 217 öğrenci olmak üzere 1013 imza katılmıştır.

Bu hafta gelen imzalar içinde yer alan isimlerden bazıları şunlardır:

Tarık Akan (oyuncu), Çetin Altan (yazar), Halit Akçatepe (oyuncu), Müjde Ar (oyuncu), Yahya Ay (Güney Film çalışanı), Namık Kemal Behramoğlu (yazar), Stajyer Dr. Bingür Sönmez, Eray Canberk (ozan), Edip Cansever (ozan), Sungu Çapan (grafiker), Metin Demirtaş (ozan), Metin Eloğlu (ozan), Mehmet Ergün (eleştirmen), Itır Esen (oyuncu), Fatma Girik (oyuncu) Turgay Gönenç (ozan), Muzaffer Hiçdurmaz (yönetmen yardımcısı), Kadir İnanır (oyuncu), Çetin Karadağ (Güney Film çalışanı), Mehmet Kaya (Güney Film çalışanı), Aysel Özakın (romancı), Ömer Pekmez (fotoğraf sanatçısı), Süha Pelitözü (Güney Film çalışanı), Mehmet Seyda (romancı), Tekin Sönmez (ozan), Kartal Tibet (oyuncu), Selahaddin Turan (eski TİP Şişli İlçe Başkanı), Prof. Mina Urgan, Tomris Uyar (hikâyeci), Turgut Uyar (ozan), Ahmet Ündağ (oyuncu), Nevzat Üstün (yazar), Atıf Yılmaz (yönetmen); ve TMGT'den Bilal Dal, İbrahim Alkan, Cumhur Zeybek, Abdullah Saral, Cengiz Kutlaman, Ferhat Karaçak, İlhan Sürmeli, Tahir Taş, İsmail Bektaş, Hüsnü Akbal, Hasan Engin, Hıdır Döver, Kemalettin Demirci, Şule Çevik, Hasan Çakar, Beyazıt Cankara, İbrahim Yalçın, Hüseyin Sülek, Halil Başar.

nunsuz baskı ve saldırılara uğramıştır.

Yayınlanması ancak mahkeme ve hakim kararıyla durdurulabilecek olan bir derginin polis tarafından kanunsuz olarak basımının durdurulması, yöneticilerinin tutuklanıp işkencelerden geçirilmesi, soygunların ve cinayetlerin gerçek suçlularının telaşındandır.

Biz Manisa'lı yurtseverler ve devrimciler olarak, basın ve fikir özgürlüğünü ortadan kaldıran bu baskı ve işkenceleri protesto ediyor ve halkın bunların hesabını mutlaka soracağına inanıyoruz.

●●●●●●●●●●●●●●●●

AVUKAT NAMIK BEHRAMOĞLU:

Türkiye'de faşist baskılar hiç azalmadı ki. Bizim aydınımız bence biraz bencil olduğu için doğrudan doğruya kendisi baskıyla karşılaşınca kıyameti koparıyor. Oysa, emekçi sınıflar oldum olası bu baskının altında un-ufak ediliyor.

Yüzyıl öncenin Fransa'sındaki basit özgürlüklerden bile yoksunken faşist baskıların artmasından değil, kemikleşmiş ve sistemli uygulanan yoğun bir faşizmden söz edilmeli ve ona göre tavır alınmalıdır.

●●●●●●●●●●●●●●●●

OZAN CAN YÜCEL:

Kitaba baskı, yayın özgürlüğüne baskı, verdiğimiz ideolojik savaşın gücünü gösterir.

●●●●●●●●●●●●●●●●

ORMAN MÜHENDİSİ İYİGÜN PULAT:

Yoksul halkların bilinçli ve haklı direnişiyle kovulan ve mahkum edilen emperyalizm, kaçan huzuru ile bazı yumuşamalara boyun eğerken, bir yandan da son oyunlarını oynamanın her türlü olanağını arıyor, buluyor ve kullanıyor.

Olayın ülkemizdeki yansıması, gerçekten yürek burkucu korkunçluktadır ve acıdır ki, bütün azgınlığı ile sürmektedir. Ve bu çerçevede okuyana, yazana, öğrenene, öğretene baskı ve terör artmaktadır.

Tüm çalışanların bilinçli, akıllı ve örgütlü birlikteliği, ekonomik hakların eldelenmesinde gösterecekleri somut kararlılık, faşizmin her türlü baskı ve terör engelini kısa sürede asacaktır.

●●●●●●●●●●●●●●●●

ROMANCI TARIK DURSUN K.:

«— Özgürlükçü demokrasilerin önde gelen kurallarından biri ne? Düşünme özgürlüğü, inanç özgürlüğü, yazıp çizme özgürlüğü. Bir ülkede bütün bunlara yaygınlık, etkinlik kazandıracak güç; yani basın, sürekli denetim altında tutulur, başının üzerinde habire Demoklesin kılıcı örneği (belki de daha ağır bir örneği) yasalar, yasa maddeleri sallandırılırsa; gazete, dergi, kitap basıp çıkaranlar o ülkenin güvenlik kuvvetleriyle içli dışlı ve yüzgöz olurlarsa; ikide bir, basımevleri baskınlanır, kitabevleri saldırıya uğrar, yayıncılar, yazarlar alıp alıp götürülürse (ve bütün bu olup bitenlere karşı muhalefet eli kolu bağlı durup seyrederse; bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın lâubaliliğiyle geri kalan basın ve toplumun öbür baskı organları sus pus olursa) özgürlükten de, demokrasiden de dem vurmak devekuşuluktan öte nedir?

●●●●●●●●●●●●●●●●

ROMANCI AYSEL ÖZAKIN:

Faşizm hangi bilimsel doğrulara, hangi yaratıcı düşünceye, hangi yeteneklere yaslanıp güçlenebilir? Sınıfsal çıkarı aşağılık duygusuyla, bilgisizliği ve dar görüşlülüğüyle birleşiyor, böylece karşımıza kaba kıvvet olarak çıkıyor.

Bizlere düşen görev, kaderci bir sabır ve bilgelik içinde edilginliğe düşmemek ve savunduğumuz bilimsel düşünceyle, sanatla, hayatla faşizmin karşısında ilerlemektir.

●●●●●●●●●●●●●●●●

MANİSA'LI BİR GRUP DEVRİMCİ:

Faşist MC iktidarının halkın demokratik haklarına karşı giriştiği saldırı kampanyası son günlerde daha da yoğunlaştı. Milli bağımsızlığın ve halkın düşmanlarının saldırıları, son olarak Halkın Sesi dergisi üzerinde somutlaşmıştır.

Halkın Sesi dergisi kanuni, her türlü hukuki gereği yerine getiren bir dergi olduğu halde, halkımızın milli çıkarlarını pazarlık konusu yapanları, rüşvet karşılığı emperyalistlere satanları açıkladığı için, emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin çıkarları yerine halkın milli çıkarlarını savunduğu için, halkın ve milli bağımsızlığın düşmanlarının gerçek yüzlerini ortaya çıkardığı, maskelerini düşürdüğü için bu ka-

Sosyalist Parti Adana İl Sekreterinin açıklaması

M. C. İktidarının son günlerde milli bağımsızlık ve demokrasi için mücadele eden halk kitlelerine karşı saldırıları sürmektedir. Bu baskılara karşı çıkan yayın organları kanunsuzluklara uğramaktadır. Basından öğrendiğimiz kadarıyla, HALKIN SESİ dergisi bir aydır polis baskısı altındadır. Yayınlanması önlenmeye çalışılmakta; dergi sorumluları, matbaa işçileri işkenceye uğratılmaktadır.

HALKIN KURTULUŞU dergisinin sahibi ve eşi göz altına alınmakta, dergi idarehanesi kapatılmaktadır.

TÜR-DA adlı dağıtım şirketi basılmakta, şirketin sahibi tutuklanmaktadır.

Son olarak, bu baskıları protesto etmek için yapılan basın toplantısına katılan AYDINLIK dergisi sahibi Doğan Yurdakul, göz altına alınmaktadır.

Bütün bunlar, M. C. İktidarının basın özgürlüğünü yok etme çabalarının sonucudur.

Devrimci yayınlar baskıya uğramaktaysa, yurtseverler işkenceye uğramaktaysa, dünya görüşümüz ne olursa olsun buna karşı çıkmalı, bu tür uygulamaları nefretle karşıladığımızı kamuoyuna açıklamalıyız.

SOSYALİST PARTİ
ADANA İL SEKRETERİ
A. HAYDAR YILDIZ

İzmirli kitapçılar faşist baskıları protesto ediyor

Düşünce ve basın özgürlüğü üzerindeki baskılar giderek artıyor. Zulüm ve talan düzenine karşı çıkan her sesi boğmaya çalışan MC iktidarı, bir yandan kitap, dergi toplatmaya hız verirken, bir yandan da dergi idarehanelerinde, matbaalarda karakol kurarak basın mensuplarını, matbaacıları, gözaltına alıyor, işkence yapıyor, dağıtım evi sahiplerini tutukluyor, kitap evleri ve bayiiler baskı altında tutuluyor, tehdit ediliyor.

Son olarak 6 Nisan Salı günü İzmir'de kitapçı ve dağıtımcılardan 1971 Sıkıyönetimi'nin toplatma kararlarıyla kitap toplamaya çalışan Emniyet görevlileri, hakkında toplatma kararı olmayan kitapları zorla gaspetmeye teşebbüs etmişler, daha dün yayınlanan kitaplara 6-7 yıl öncesinin toplatma kararını örnek göstererek el koymak istemişlerdir.

Biz aşağıda imzası bulunanlar, bu baskılar karşısında susmanın daha fazla baskıya yol açacağına inanıyoruz. Düşünce ve basın özgürlüğüne yöneltilen bütün baskıları protesto ediyoruz. Bu baskılara karşı birlik ve dayanışma içinde olduğumuzu halkımıza duyuruyoruz. Demokrasiden yana olan herkesi, demokrasi düşmanı saldırılara karşı düşünce ve basın özgürlüğünü savunmaya çağırıyoruz.

İmzalar

Arkadaş Kitabevi (Eşrefpaşa), Aydın Kitabevi (Konak), Behzat Özbozdağ (Gazete bayii ve kitap sergisi-Konak), Çağlar Kitabevi (Alsancak), Çağrı Kitabevi (Salihli), Edip Kitabevi (Konak), EG-DE, Ege Üniversitesi Kitabevi (Bornova), Esen Kitabevi (Güzelyalı), Fakülteler Kitabevi (Bornova), GE-DA, Gençlik Kitabevi (Karşıyaka), Gündüz Kitabevi (Konak), Konak Kitap Sergisi, Muammer Aydoğan (kitap sergisi-Konak), Mustafa Özkordağ (Gazete bayii ve kitap sergisi-Karşıyaka), TÜR-DA, Türkiye Gazeteciler Sendikası İzmir Şubesi Başkanı Levent Binem, Umut Gazete ve Kitap Sergisi (Efes Oteli karşısı), Umut Kitabevi (Alsancak), Umut Kitabevi (Karşıyaka), Uyanış Kitabevi (Hatay), Üniversiteliler Kitabevi (Bornova), Yüksel Kitabevi (Alsancak).

YAPI SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI (YAPI-SAN) ADINA ERTUĞRUL MIHÇIYAZGAN:

Halkımızın faşizme karşı mücadelesi hergün artıyor. Faşist baskı halkın direnişiyle karşılaşıyor. Faşistler saldırdıkça kitlelerden daha fazla tecrit oluyorlar.

Son olarak MC iktidarı faşist baskılarını yoğunlaştırmış, bu baskılar bilhassa halkın ağzı, dili, gözü olan devrimci ve yurtsever basın organlarına yönelmiştir. Neden böyle olmaktadır? Çünkü buna mecburdurlar. Onlar bir taraftan halkı iliklerine kadar sömürmekte, rüşvetlerle halkımızı ve yurdumuzu yabancılara peşkeş çekmekte, diğer yandan devrimcilere, yurtseverlere işkence etmektedirler. Fakat bunları yaparken karanlık köşelerinden çıkmaya korkmakta, üzerlerine düşen en ufak ışık onları çılgına çevirmektedir. Bunun en güzel örneği, HALKIN SESİ'ne yapılan baskıların tam da işkenceci ve rüşvetçi 12 Mart generali Emin Alpkaya'nın yüzünün açığa çıkarıldığı 45. sayıdan sonra başlamasıdır. DEVRİMCİ GENÇLİK ve HALKIN KURTULUŞU dergileri de kanunsuz olarak basılmış, görevlileri gözaltına alınmıştır. Fakat bu baskıların hiç biri halkımızın mücadelesini önleyemeyecektir. Halkımız faşistlerin ve revizyonistlerin tüm çabalarına rağmen «uslu» durmayacaktır.

Halkımızın kanı ve canı pahasına kazandığı mevzileri faşistlere terkedemeyiz. Tüm devrimci ve yurtseverler bu konuda seslerini yükseltmelidirler.

●●●●●●●●●●●●●●●●

CEYHAN-TUZLUGÖL HALK BİRLİĞİ ADINA BAŞKAN CABİR İNECİ:

Ülkemizdeki faşist MC iktidarının halk üzerindeki baskıları hergün biraz daha artmaktadır. Bu baskı devrimci yayın organlarına da uygulanmaktadır. Son olarak Halkın Sesi dergisine yapılan baskılar ve dağıtımını engelleme çabaları yoğunlaşmış, dergi sorumluları tutuklanarak ağır işkencelere maruz kalmıştır. Bu hareket basına indirilmiş bir darbedir. Faşist baskının en açık örneğidir. Biz basın üzerindeki bu faşist uygulamaları nefretle karşılıyor ve şiddetle protesto ediyoruz. Bütün devrimci, yurtsever, ilerici kişi ve

IRLÜK!

DGM KAPANSIN ZINDANLAR BOŞALSIN

HALKIN KURTULUŞU GAZETESİ SAHİBİ ZEKİ GÜMÜŞEL TUTUKLANDI

Bundan bir süre önce polis, Halkın Kurtuluşu gazetesinin idarehanesini basarak, gazete sahibi Zeki Gümüşel ve 7 misafirini gözaltına almıştı. Zeki Gümüşel ve misafirleri Birinci Şubeye götürülmüşler, Zeki Gümüşel burada dövülmüştür. Daha sonra Devlet Güvenlik Mahkemesine verilen Zeki Gümüşel, 11 Nisan 1976 günü tutuklanmıştır. Devlet Güvenlik Mahkemesi, Zeki Gümüşel'i TCK'nın 141. ve 142. maddelerine aykırı davranmak ve «gizli örgüt» kurmakla suçlayarak tutuklamıştır.

Halkın Kurtuluşu gazetesi, bütün kanunî gerekleri yerine getirilmiş olan bir yayın organıdır.

Faşistler, devrimci basını susturabilmek için dergi idarehanelerini basmakta ve basın mensuplarına, gazete sahiplerine işkence yapmakta; bu yayın organlarını «gizli örgüt» gibi göstermeye çalışmaktadırlar. Halkın Kurtuluşu gazetesine yapılan baskıları şiddetle protesto ederiz.

kuruluşların da bu baskılara karşı çıkmayı en kaçınılmaz görev bileceğine inanıyoruz.

●●●●●●●●●●●●●●●●●●

MEMURLAR DERNEĞİ (MEM-DER) BOLU ŞUBESİ

Dostça selamlarımızı iletir, Halkın Sesi'ne karşı girişilen faşist ve kanunsuz uygulamaları lanetleriz.

●●●●●●●●●●●●●●●●●●

ERGANİ LİSE-DER YÖNETİM KURULU :

HALKIN SESİ dergisine;
Gazeteniz üzerindeki faşist baskıları protesto eder, mücadelenizde başarılar dileriz.

●●●●●●●●●●●●●●●●●●

İSTANBUL'DAN BİR İŞÇİ :

Son zamanlarda yurtsever ve devrimci yayınlara ve özellikle Halkın Sesi'ne yönelen faşist baskılar yoğunlaşmakta ve ağırlaşmaktadır. Özünde bu baskılar, halkımızın üzerinde sürdürülen baskılardan ayırdedilemez ve onların bir parçasıdır. Hakim sınıflar revizyonistlerin de yardımıyla halkımızın üzerinde istedikleri kadar baskı kurmaya kalksınlar, bunların hepsi halkımızın mücadelesi içerisinde boğulup gitmeye ve çürümeye mahkumdur.

Halkımızın bu mücadelesi içinde doğan Halkın Sesi'ni kimse susturamayacaktır. Halkın Sesi dergisi yönetici ve işçileriyle daha nice mücadelelerde omuz omuza olmak dileğiyle...

On bir İTÜ öğrencisi serbest bırakılmalıdır

İstanbul'da basına ortak bir açıklama yapan 10 kuruluş, faşistlerin tertip ve yalancı şahitlikleri sonucu Devlet Güvenlik Mahkemesince tutuklu bulundurulan onbir İTÜ öğrencisinin serbest bırakılmasını ve Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kapatılmasını istemişlerdir.

İTÜ-DER, TÜTED, MEM-DER İSTANBUL ŞUBESİ, TMGT, İYÖKD, GSB, KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ, İSTANBUL DGB, GÜLTEPE DEVRİMCİ DERNEĞİ, GENÇ İŞLETMECİLER DERNEĞİ'nin ortaklaşa imzaladıkları açıklama şöyledir:

«Ülkemizde faşist uygulamaların bir parçası olan İTÜ'deki öğrenci gençlik üzerindeki baskılar, İTÜ öğrencilerinin akademik-demokratik mücadelesini bastırmak ve halkımızın mücadelesinin yanında yer almalarını engellemek içindir.

«Bu faşist baskıların bir devamı olarak, bundan beş ay önce onbir İTÜ'lü öğrenci (Tamer Saatçioğlu, Yalçın Büyükdağlı, Gaffar Çayır, Müslim Durgun, Veysi Kaplan, Mesut Demirel, Atilla Güleç, Şeref Yalçın, Suat Batuman, Mete Pekin, Sabahattin Doğancı) aylardır mahkemeye çıkarılmadan bekletildikten sonra hazırlanan iddianameye göre, haklarında bir avuç faşistin yalancı şahitliğinden başka hiç bir delil olmadığı halde, 12-24 yıl hapis cezası isteğiyle yargılanacaklardır.

«Biz aşağıda imzası bulunan kuruluşlar, Anayasanın iptal ettiği, yalnızca halkımızı ve onun mücadelesinin yanında yer alan yurtseverleri yargılama amacıyla kurulan DGM'lerin kapatılmasını ve onbir İTÜ'lü öğrencinin derhal serbest bırakılmasını istiyoruz.»

Ayrıca 538 İTÜ öğrencisi, ortak imzalı bir basın bildirisi yayınlayarak, 25 Kasım 1975'ten beri haksız yere tutuklu bulundurulan *YALÇIN BÜYÜKDAĞLI*'nın derhal serbest bırakılmasını ve kanunsuz bir şekilde faaliyete devam eden DGM'lerin kapatılmasını talep etmişlerdir. Bildiride şöyle denilmektedir:

«... Arkadaşımızın götürüldüğü Emniyet Birinci Şubede, Garanti Bankası Pendik soygunu, İş Bankası Levent soygunu ve Hayri Mugan'ın evinin soyulması üzerine yüklenmek istenmiş, fakat yüzleştirme sonucu suçsuz olduğu anlaşıldığı halde bırakılmamıştır. (Soygunların kimler tarafından yapıldığı sonradan basına açıklanmıştır.) Suçsuzluğu anlaşılınca, İTÜ Taşkışla binasında Yaşar Özcivelek'in ölümü olayına katıldığı, Beyazıt'taki İsmail Tığlı'nın ölümü olayına katıldığı zorla kabul ettirilmek istenmiş ve bu olaylarla uzaktan yakından ilgisi olmadığı ispatlandığı halde, beş aydır Toptaşı Cezaevinde tutuklu bulunmaktadır.

«Yaşar Özcivelek'in ölümü ile ilgisi olmadığı saptandığı için mahkemenin serbest bıraktığı arkadaşımızı, devrimci mücadeleden koparmak isteyen savcı, polis, komandolar bazı oyunlar tezgâhlamışlardır ve davaya tekrar sokmak istemişlerdir. Aleyhinde, yalancı şahitlik yapan İTÜ İnşaat Fakültesi öğrencilerinden faşist komando Semih Aygun, Bilâl ve Davut adlı şahısların çelişkili ve tamamiyle tutarsız ifadelerinden başka hiç bir delil yoktur. Kaldı ki lehindeki deliller açık ve berraktır. Arkadaşımıza savunma olanağı bile vermeyen... DGM' nin savcısı (Binbaşı) Naci GÜR *bu arkadaşı tutuklamayı kafasına koymuş ve uygulamıştır.*

«Arkadaşımızın beş aydır suçsuz yere tutuklanmasını şiddetle protesto ediyoruz. Arkadaşımız derhal serbest bırakılmalıdır.»

Öğrencilerin bildirisinde, haksız yere tutuklu bulundurulan diğer İTÜ'lü öğrencilerin de bırakılmaması protesto edilmiştir.

Devrimciler İstanbul DGM'yi reddettiler

İstanbul'da 21 Kasım 1975 günü yapılması için izin alınan «Ne Amerika, Ne Rusya, Bağımsız Demokratik Türkiye» mitinginin afişlerini asan yurtseverler, saldırıya uğramışlardı. Bu saldırı sırasında İsmail Tığlı adında bir kişi öldü. Olayla ilgili olarak faşist saldırganların yalan beyanlarıyla tutuklanan Erhan Bitlisli ve Hüseyin Şen adlı devrimcilerin, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesindeki duruşmaları, 6 Nisan günü yapıldı. Duruşmada devrimciler, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin hiç bir yasal dayanağı bulunmadığını belirterek, mahkemeye güven duymalarının sözkonusu olmadığı gerekçesiyle mahkemeyi reddettiler. Erhan Bitlisli ve Hüseyin Şen ortak red dilekçelerinde, savcının iddianamesinin bağımsızlık ve demokrasiden yana fikirleri mahkûm etmek için hazırlanmış olduğunu söylediler ve şöyle dediler:

«İddianamede olayın 'yasa dışı ideolojilerin ürünü' olduğu ve bu 'yasa dışı ideolojilerin öğretim özgürlüğünü ve kişilerin can emniyetini ihlâl etmeden öte, Devletin güvenliğini ve Anayasal düzeni zedeleyeceği bir niteliği' olduğu belirtiliyor. Soruyoruz: Yasal yollardan izni alınan bir mitingin afişlerini yapıştırmak mı yasa dışıdır? Yoksa Beyazıt Meydanı'nda o afişleri yapıştıran yurtseverlere yapılan saldırı mı? İddianame, yurtseverlerin afişleme işlemini yasa dışı buluyor.

«... Savcı, 'Ne Amerika, Ne Rusya, Bağımsız Demokratik Türkiye' mitinginin yasa dışı ideolojiden kaynaklandığını iddia ediyor. Soruyoruz: Amerikan ve Rus emperyalizminin yağma ve talanına karşı çıkmak hangi yasalara aykırıdır? Yurdumuzda yaşayan herkesin buna karşı çıkması gerekmez mi?

«... Savcıya gene soruyoruz: Anayasa'da Türkiye'nin Amerika, ya da Rusya'nın sömürgesi olduğu mu yazılı, yoksa bağımsız bir ülke olduğu mu? 'Yasa dışı' olanlar, günümüzün en büyük sömürücü ve zalimleri Amerika ve Rusya'ya karşı yarının bağımsız demokratik Türkiye'sine canını adayanlar değil, yurdumuzun özkaynaklarını emperyalistlere satanlar, Türkiye'mizi emperyalistlerin açık pazarı haline getirenler, ülkemizi Amerikan üsleriyle dolduranlar, Rus emperyalistlerine kur yapanlar, Amerikan uçak şirketlerinden aldıkları milyonlarla ceplerini ve göbeklerini şişirenlerdir. 'Yasa dışı' olanlar 12 Mart faşizminin işkence çarkını işletmeye devam edenler, yasal kurumlardan Anayasa Mahkemesi ve Danıştay'ın aldığı kararları uygulamayanlardır.

«Yasal izni alınmış bir mitingin afişlerini yapıştırırken saldırıya uğramanın 'Devletin güvenliğine ve Anayasal düzene kasdetmek' demek olduğunu iddianameden öğreniyoruz. Yasal hakkını kullananlar burada 'Devletin güvenliğine ve Anayasal düzene kasdetmek'le suçlanıyorlar ve bu sebepten DGM'nde bulunuyorlar. Bu olay, «Ne Amerika, Ne Rusya, Bağımsız Demokratik Türkiye» mitingini engellemek için başvurulan baskı tedbirlerinin bir parçası olup, hedef her türlü yola başvurarak yürüyüş ve mitingin yapılmasını önlemekti. Vatan satıcısı zalimler halkımızı saran bağımsızlık ateşinin kendilerini yokedeceğini pek iyi biliyorlar. Çünkü bu yürüyüş ve miting, Amerikan ve Rus işbirlikçilerine karşı kitlenin sesiydi. Halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi savcıya göre suçtur ve gene savcıya göre Amerikan ve Rus hegemonyasına karşı çıkanların yargılanacakları yer DGM'dir. Bizim buraya getirilmemizin nedeni budur.»

Erhan Bitlisli ve Hüseyin Şen, hukuki bakımdan varolmayan ancak faaliyetini yasa dışı olarak sürdüren Devlet Güvenlik Mahkemeleri önünde sorgu vermelerinin söz konusu olmadığını belirterek, sorgu vermeyi de reddettiler.

MALATYA'DA FAŞİST-POLİS İŞBİRLİĞİ

Malatya Turan Emeksiz Lisesinde 6 Nisan 1976 günü öğleden önce faşistlerin marş söylemesi üzerine, devrimciler de toplanarak marşlar söylemiş ve «kahrolsun faşistler» sloganını atmışlardır. Devrimcilerin çoğunlukta olduğunu gören faşistler, tuvalete kaçmışlar, daha sonra da tek olarak yakaladıkları Hüseyin Teker ve Cahit Yumrutepe adlı devrimci öğrencilerin üzerine saldırmışlardır. Her iki devrimcinin kararlı tavırları karşısında kaçan faşistlerin imdadına polisler yetişmiş, ateş açarak Hüseyin Teker'i kolundan yaralamışlardır. Hüseyin Teker, kendisiyle konuşan muhabirimize «ateş eden polisti, görsem tanırım» demiştir. Polisin diğer yaralı öğrenciye tabanca kabzasıyla vurduğunu ve burun kemiğini dağıttığını diğer öğrenciler de belirtmektedirler. Cahit Yumrutepe, Malatya Devlet Hastanesine kaldırılmış ve ameliyat edilmiştir.

KANARYA DEVRİMCİ KÜLTÜR DERNEĞİ'NE POLİS BASKINI

7 Nisan 1976 günü 10 kadar sivil polis, İstanbul Kanarya'daki *Kanarya Devrimci Kültür Derneğini* basarak orada bulunanları gözaltına aldı. Polis iki saat kadar dernekte karakol kurmuş, buraya gelen 7 kişiyi de gözaltına almıştır. Dernekteki Halkın Sesi, Aydınlık, Devrimci Gençlik gibi dergilere ve bine yakın kitaba el koymuştur. Bununla yetinmeyen polis, çay bardaklarını dahi götürmüştür. Kanarya'da adeta bir terör havası estiren polis, yoldan geçenleri, çevredeki kahvede bulunanları toplamaya kalkmış, iki kişiyi de yollardan almıştır. Gözaltına alınanlar ağır bir şekilde dövülmüşlerdir.

Her çevreden yurtseverler şehitlerin cenazesinde biraraya geldiler

ON BİNLERCE ANK
FAŞİST SALDIRI VE
CİNAYETLERİ LANE

“Önümüzde duran en büyük görev devrimci gençliğin birliğini sağlamaktır”

ANKARA HALKÇI DEVRİMCİLER :

...

Halkımız bu faşist zorbaların hakkından gelecek güçtedir. Ölen devrimci kardeşlerimizin anıları bizlere önder olacaktır. Emperyalizmin, faşizmin zulmü bir gün kırılacaktır. Halkı soyanlardan, halk çocuklarını vuranlardan HESAP SORULACAKTIR.

İSTANBUL DEVRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ :

...

Biz. Devrimci Gençlik Birliği olarak, tüm ilerici, demokrat, yurtsever ve devrimci unsurları, MC iktidarının bu katliamları karşısında birleşmeye ve mücadele etmeye çağırıyoruz.

ANKARALI DEVRİMCİLER :

...

İşçiler, köylüler, gençler ve bütün halk MC'yi kahretmek için bir çıkış yolu arıyor. İki süper devlete ve MC faşizmine karşı birleşmek bugünün başlıca meselesidir. Bağımsızlık ve demokrasi isteyen herkes ellerini birbirine uzatmalı ve bir yumruk gibi birleşmelidir. Bu birlik halkın direnme ruhunu güçlendirecek, her yerde her gün gelişen mücadeleyi bir sel haline getirecektir. Bu seldir ki ancak, MC iktidarını boğabilir.

AYÖD DEVRİMCİ MUHALEFETİ :

...

Halkımız her türlü teslimiyetçi ve kendinden kopuk mücadeleyi reddediyor. Faşizmi geriletecek ve mezarına gömecek gücün ancak ve ancak kitlelerin örgütlü devrimci mücadelesi olduğunun bilincine varıyor. Ne faşist saldırıları, ne polis-jandarma katliamları, ne de faşizmin tezgâhlanmasına yardımcı olan teslimiyetçi, pasifist uzlaşıcılar ve halktan kopuk bireysel mücadele anlayışı, halkımızın şahlanan mücadelesini engelleyemiyecektir.

ÜNİVERSİTELERE EL KONULAMAZ-GREVLER YASAKLANAMAZ!
FAŞİST MHP VE ÜLKÜ OCAKLARI KAPATILSIN!
FAŞİZME ÖLÜM, HALKA HÜRRİYET!

ANKARA SBF'DEN BİR DEVRİMCİ :

8.4.1976 günü faşistler, SBF ve Ankara'nın tüm okullarında planlı bir saldırı düzenlediler. Üç arkadaşımızı şehit ettiler. Devrimci gençlik yüzlerce yaralı verdi. Ölen arkadaşlarımızı unutmayacağız. Halkın yiğit evlâtları hepimizin bağrına gömüldü.

Bu acı kayıplarımız tüm devrimcilere acı gerçekleri de öğretiyor. Olaylar sırasında, Ankara gençliğinde şimdiye kadar devam edegelen başıbozukluk ve örgütsüzlük aynen tekrarlanıyordu. Öyle ki yurtsever gençliğin önderleri, serseri mayın gibiydi faşist kurşunlar karşısında; devrimci insiyatif ve taktik yokluğu... anında ve yerinde karar verememe... ürkeklik... duygusallık...

Bu olaylarda görüldüğü gibi, okulların teker teker düşmesi ve hergün yeni yeni öğrencilerin vurulması, gençlik mücadelesinin geriliğinden değil, devrimcilerin örgütsüzlüğündendir.

Bu örgütsüzlük, gerek faşizmin dağıttığı derneklerden, gerekse gençlik hareketi içindeki politik toplulukların örgütsel dağınıklıklarındandır. Bugün gençlik hareketi önderlik bunalımı içinde faşizmin saldırılarına açık durumdadır.

Önümüzde duran en büyük görev, devrimci gençliğin birliğini sağlamaktır. Artık her politik gurup, bunun için canla başla çalışmak zorundadır. Hotzotçu ağalık tavırlarının ve revizyonist görüş ve örgütlerin insiyatifi kaybettiği bu dönemde, devrimcilere yüklü görevler düşmekte. Hiç vakit kaybetmeden anti-revizyonist cepheyi oluşturmalı ve tüm gençliğin, merkezî okullarda toparlanmasına yardımcı olunmalıdır. Geniş kitlelerle birleşmeli ve onları seferber etmelidir.

Tüm halk, tüm gençlik, faşist olmayan herkes, mücadele etmek istiyor. Çünkü ondan nefret ediyor. Devrimci gençlik, dar gençlik eylemlerini... geniş kitlelerle birleştirmeli, çok çaba harcamalı, mutlaka bunu yapmalıdır. Çünkü faşizmin tecrit taktiğine karşı devrimcilerin tecrit taktiği bunu gerektirir.

FAŞİST CANİLERDEN HESAP SORULMALIDIR

SBF'ne saldıranlar: Mustafa Erkal, Filiz Bozkurt, Bahattin Kapıcı, Osman Acar, Fuat Arslan, Davut (soyadı bilinmiyor), Adnan Öz.

ADMMAYO'na polis saldırısını yöneten: MİT ajanı Tahsin Pehlivanoğlu.

Hacettepe'de: Hazırlık Bölümü öğrencisi Atilla adında bir faşist.

İLK SALDIRI SBF'NE OLDU; HAKAN YURDAKULER ŞEHİT EDİLDİ

Geçtiğimiz hafta faşist komandolar ve polis, Siyas Bilgiler Fakültesinde, ve Hacettepe Üniversitesinde gen liğe saldırdılar. Üç devrimci öğrenci şehit düştü ve birço öğrenci de yaralandı. Bine yakın genç gözaltına alındı.

8 Nisan sabahı SBF öğrencileri «Özerk Üniversite «Tomsonlar Gölgesinde Eğitime Son» sloganlarıyla ba lattıkları boykota devam edip etmeme konusunu tartı mak üzere bir forum tertiplediler. Forum sırasında, boy kotun sona erdirilmesi kararı alındı. Forumdan çıka gençler, okul bahçesinde faşist komandolarla karşılaştıla Arkasından, öğrencilerin karşısına polis çıktı. Öğrencile faşistlerin silahlı olduklarını söyleyerek, üstlerinin aran masını istediler. Polis bu isteği yerine getirmedi. Faşist ler laf atarak, devrimcilere sataşmaya başladılar. Devrim cilerin bunu engellemek istemeleri üzerine, faşistler ve po lis okulun dışına kaçarak kapıyı kapattılar. Faşistler bah çeye çıkan gençlerin üzerine taş atmaya başladılar. SBF öğrencileri faşistlerin üzerine yürüyünce, SİTE yurdundan gelen 30 kadar faşistle birlikte okul içindeki faşistler, öğrencilere ateş açtılar. Hukuk ve Siyasal Bilgiler fakültesi arasında, *Hakan Yurdakuler* toprağa düştü. Onun hemen önünde *Beşir* adlı öğrenci yaralandı. Siyasal Bilgiler F kültesinin merdivenlerinde *Fatma Yazıcı* ve daha birç yurtsever öğrenci yaralandılar. Bu yurtsever öğrencil vuran faşistler *Mustafa Erkal, Filiz Bozkurt, Bahattin K pıcı, Osman Acar, Fuat Arslan, Davut (soyadı bilinmiy ve Adnan Öz'dür.* Bu saldırı, faşistler ve polis tarafınd önceden hazırlanmış bir tertipti.

Aynı saatlerde, 29 Marttan beri faşistlerin polisle i birliği yaparak işgal ettikleri Ankara Devlet Mimarlık v Mühendislik Akademisi ve Yüksek Okulu'na (ADMMYO ya) öğrenciler toplu olarak gitmişlerdi. Okul önünde yüz lerce polis ve iki panzer gece gündüz nöbet tutuyorlard Ama o gün hepsi ortadan yok olmuşlardı. Çekilirken bah çe kapılarını da kapatmışlar ve sadece bir kişinin geçe bileceği kadar bir kapıyı açık bırakmışlardı. Bu sırada oku içinden çıkan 50-60 kadar faşist, ellerinde bıçak, zincir polis copu ve silahlar olmak üzere öğrencilere saldırdıla Faşistlerden sonra polis de ortaya çıkarak öğrencilere sal dırdı. Bütün bunlar, saldırının faşist-polis işbirliğinin bi sonucu olduğunu ortaya koymaktadır. Polislerin başında, gazetelerde resmi çıkan, Hacettepe'ye yapılan saldırıda da yer alan ve «bir öğrenci vuramadım» diye sinir krizleri geçiren, *Tahsin Pehlivanoğlu* adlı, Aktepe semtinde oturan, Keçiören-Ulus arasında dolmuş şoförlüğü yapan, babasının adı Rıdvan olan MİT ajanı yer alıyordu. Polisin saldırısı sonunda *Ali Rıza Oturan, Neslihan Özden, Zafer Seher, Mustafa Erkanlı, Müzeyyen Altıntaş* adlı devrimciler yaralandılar.

HACETTEPE'DE ZULÜM VE TALAN

SBF'de ve ADMMAYO'da yurtsever gençliğe yapılan bu saldırılar, bütün Ankara halkının nefretini topladı.

Hacettepe Üniversitesi öğrencileri, bu saldırıları pro-

ARALI

TLEDİ

ısto etmek için okulun kafeteryasında bir forum tertip-
ıdiler. Forumda faşist katillerin SBF'yi basarak Hakan
'urdakuler'i öldürdüğü ve 4 devrimciyi yaraladıkları açık-
ınarak, faşistlerden hesap sorulması istendi. Bu saldırı-
ırın gençliği yıldıramayacağı belirtildi. Forumdan sonra
erse girilmesi ve okulun faşistlere terk edilmemesi karar-
ıştırıldı. Öğrenciler derse girerken faşistler de polislerle
irlikte Temel Bilimler binasına girdiler. Faşistler öğren-
ilere sataşmaya başladılar. Bunun üzerine polis, öğren-
ilerin okulu boşaltmasını istedi. Öğrenciler ise derse gir-
ıenin en doğal hakları olduğunu, faşistlerin dışarı çıkar-
lmasını savundular. Bunun üzerine polisler otomatik si-
ıhlarıyla, faşistler çubuk ve zincirlerle öğrencilere saldı-
ıya geçtiler. Bu saldırıdan önce Atilla isimli Hazırlık
ölümü öğrencisi bir faşist, «tarafsızlar çekilsin, komü-
istleri ezeceğiz» diye bağırdı. Bu, bütün öğrencilerin
ıpkisini çekti. Bu sırada Ankara'nın çeşitli yerlerinden
ılen polisler hastanenin ve okul binalarının önüne ge-
rek panzerlerle, otomatik silahlarla öğrencilerin üzeri-
ı ateş açtılar. Bu saldırı karşısında öğrenciler Hacettepe
ırtlarına sığınmak zorunda kaldılar. Polisin açtığı ateş
nucu, *Senayi Allı* karnından ağır, *Yavuz Kemal Erbaş*

(Devamı 8.nci Sayfada)

Ana ve babaların üç devrimci şehitin ailesine çektikleri telgraf

Sayın
Muzaffer YURDAKULER, BARIN ve ORAN aileleri
T.B.M.M. Milli Birlik Gurubu Üyesi
ANKARA

Cumhuriyet döneminde doğup demokrasiye ge-
çiş sırasında ana baba olan bizler bağımsız, demok-
ratik ve özgür bir Türkiye için yetiştirilen gençlerin
politik cinayetlere kurban gitmesi karşısında acı ve
umutsuzlukla doluyuz. Artık yurdumuzda faşizan
baskıları sürdüren katillerin açığa çıkarılmasında
parti çıkarı gütmeden hareket edecek parlamenter-
lerimizin Anayasa'ya dayanarak memleketi kurtara-
cak yürekli kararlar vermelerini, kendilerini de mil-
letin gözünde tek tek aka çıkaracak girişimlerde bu-
lunmalarını umutla bekliyoruz.

Tüm yurtsever şehit gençlerimizin anısına bü-
tün acılı ailelere Tanrıdan sabır diler, acılarını yü-
rekten paylaşır, saygılarımızı sunarız.

İMZALAR:

Leman Çalışkan, Dr. Niyazi Çalışkan, Ayfer Neyzi, Nezih Neyzi, Gönül Haksal, Av. Aslan Haksal, Mualla Erkeller, Muzaffer Erkeller, Zafer Akalın, Nesimi Akalın, Emel Deriş, Neşe Deriş, Dr. Ziya Uras, Zekiye Uras, Nefise Maral, Ümmühan Ergun, Şefik Ergun, Sadiye Artunkal, Dr. Suphu Artunkal, Prof. Mina Urgan, Naime Özgüven, Selman Coşkun, Müveddet Akbay, Necmi Akbay, Osman Betil, Nevin Betil, Nazife Cemgil, Adnan Cemgil, Mürvet Coş, Sevil Coş, Dr. Haydar Altınok, Semahat Altınok, Dr. Nezihe Çalışkan, Nazmiye Uyan, Fatma Demirçiftçi, Nermin Adakan, Nilüfer Cansever, Hamise Türkistanlı, Semiha Zincirkıran, İbrahim Özkan, Mürvet Temelkök, İsmail Temelkök, Pakize Dağlı, Saffet Aşağıhani, Hüseyin Boroğlu, Hikmet Boroğlu, Saniye Çevik, Sabahat Özonat, Emine Saruhan, Saime Aksoy, Vahide Özgeç, Jale Fırattan, Av. Saffet Çandar, Av. İhsan Çandar, Dr. Ahmet Doğan, Meziyet Doğan.

CHP SENATÖRÜ NİYAZİ ÜNSAL: FAŞİZME KARŞI MÜCADELE, KÖYLÜLERE DE YAYILMALIDIR

Son olaya karşı ilginin daha fazla olduğu görüşüne katılmıyorum. Bazı olaylar tesadüfen de olsa işin patlama noktasına geldiği zaman olur. Hani bazı olaylarda açıklama yapılırken «bardağı taşıran son damla» denir. Bu olay da bu izlenimi vermektedir. Olayda ölen gencin babasının bir geçmişi var. Keza genci öldüren gruba sahip olan Türkeş'in de bir geçmişi var. Bu iki geçmiş bir noktada birleşmektedir. Olaya verilen önem de daha çok bundan gelmektedir.

27 Mayıs ihtilâline karışan Yurdakuler'in oğlunu, yine 27 Mayıs'a karışan Türkeş'in oluşturduğu bir grup vurmaktadır. Yani 27 Mayıs'ın intikamını yine bir 27 Mayısçı almaktadır. Konuyu etkileyen diğer bir nokta da, yaşadığımız faşizan ortamda anne-babaların ölülerine bile sahip çıkamaz duruma düşürülmeleridir. Toplum, ölüye karşı son görevini yapamaz duruma geldi. Son olayda ölüsüne sahip çıkabilen bir babayı görüyoruz. Bu baba kişisel gücüyle değil, dahil olduğu grubun gücünü kullanarak bu işi başarmıştır. Hattâ Yurdakuler'in içinde bulunduğu grubun gücünü bile aşmış, ordunun müdahalesi olmuştur. Milli Birlik Grubuna dahil bir asker olmasaydı, bu faşist hükümetin elinden çocuğunun ölüsünü zor alırdı.

Yurdumuzda faşist baskıların ve eylemlerin varlığını bilen, duyan ve yaşayan bir kesim var. Ama aynı baskıları duymayan ve bilmeyen bir kesim daha var. Öncelikle bu kesim üzerinde durmak, hükümetin yaptıklarını ve yaptırdıklarını bunlara anlatmak gerekir. Özellikle köy kesimi faşist eylemlere karşı aydınlarla birleşemiyor. Faşist eylemlere karşı yapılan toplantılarda, mitinglerde ve yürüyüşlerde, hep aydın kesim muhatap alınmaktadır. Daima kent üzerinde durulmaktadır. Bunu köye doğru kaydırmak gerekir. Ayrıca, tüm devrimci kuruluşlar bu işe karşı çıkan aydınlar, eylem birliği yapmak zorundadır. Son olaylar karşısında, CHP'nin faşist davranışlar karşısında demokratik kuruluşlarla işbirliği yapacağını açıklaması, olumlu bir gelişmedir. Daha evvel bu eylemlerin sapmasından çekinerek eylemlere katılmama kararı alan CHP, içinde bulunduğu durumu değerlendirerek bunu göze alabilmiştir. Yukarıda ölüsüne sahip çıkan bir babanın nereden güç aldığını, nereyi harekete geçirerek ölüsünü aldığını açıklamıştım. CHP'nin aldığı kararı bununla birleştirdiğimiz zaman, ülkenin nasıl bir tehlikeyle karşı karşıya olduğu ortaya çıkar. CHP, «bir yıl önce geçerli olmayan hükümet formülleri şimdi geçerli olabilir» demektedir. Demek ki, durum bir yıl öncesinden daha ağır, daha kötüdür. CHP, can güvenliğini sağlamak için bazı fedakârlıklar göze aldığını açıklamaktadır. Bu doğrudur. Cidden ülke, can güvenliği bakımından, eğitim işinin bozulması bakımından çok tehlikeli bir noktaya gelmiştir.

TABİİ SENATÖR AHMET YILDIZ'LA KONUŞMA: «FAŞİZMİN BAŞLICA DAYANAĞI KUVVETTİR VE YALNIZ KUVVETTEN KORKAR»

HALKIN SESİ: MC'nin son saldırıları üzerindeki görüşleriniz nelerdir?

AHMET YILDIZ: Evrensel alandaki nedenleri: Bütün dünya bugün büyük bir sosyo-politik ve ekonomik değişim halindedir. Her ülke de bu değişime uyumlu bir sistemi oluşturma arayışı içindedir.

....

Sonuç; yeni değerlerle kurum ve kişilerin davranışı arasında genel bir uyumsuzluk vardır. Bu olgu, parlamento-dışı muhalefeti ve gençlik eylemlerini yaratıp yoğunlaştırmaktır.

Uluslararası kapitalizm ve emperyalizm, bu hızlı ve yoğun değişim ortamında yaşayabilme savaşmasındadır.

Ulusal alanda; 1) belirttiğim evrensel oluşumun bize yansıyan etkileri, 2) bizim burjuvazi ve onun siyasal temsilcilerinin tutumu. İşte bunlar ulusal alandaki nedenlerdir. Gerçekten Türk burjuvazisi ve onun siyasal alandaki temsilcileri, batıdakinden çok daha güçsüz, alışkanlıkları yetersiz, bağımsız davranma yeteneğinden yoksun, daha hoşgörüsüz ve ödün veremez haldedir. Bu durumda hak isteyenlerin sesini kısmayı, kendine özgü bir rejimi yaratmayı biricik çare sanıyor.

Bugünkü çürük düzenimiz olmasa, Türk burjuvazisi ve onun siyasal temsilcilerinin yaşam gücü kalmaz. O halde asıl uğraşları bu çürük düzeni yaşatabilmektir. Bunu da yaşatabilmek için kendine özgü yöntemleri şöylece özetlenebilir: Kimi kutsal inançları, ulusal ve hattâ ahlâksal değerleri çürük düzenle özdeşleştirip, düzen değişirse onların da bozulacağı kaygısını yaratmak.

Bu yöntemi uygularken uzlaşma yerine savaşma esas alınmaktadır... Oysa, kışkırtarak duygusallığı ve bilinçsizliği egemen kılma halinden, soğukkanlılığını yitiren heyecanlı insanlar birbirine saldırtılıp ve akıl yolunda birleşmeleri önlenerek bir bölümü çürük düzenin bekçiliğinde kullanılabilir. İşte bugün yapılan budur. 3) Siyasal iktidarımızın tutumu ve niteliği; ulusu cephelere bölerek, bir bölümüne dayanıp karşıtlarına karşı savaşmayı ve kendi görüşünden başkasına yaşam hakkı tanımamayı, (sola karşı kurulduk) diyerek, programında açıkça ilân ederek kurulan cepheci iktidar, yasalara, kurallara ve her yerde geçerli ahlâksal değerlere uyumlu bir tutumda bulunamaz.

...

Neden bu son günlerde saldırganlık ve cana kıyım en yüksek düzeye çıkartılmıştır?

Bugün Türkiye'de iktidarın iç ve dış politikaları, serbest tartışmalara dayanamıyacak bir olgunluk içindedir? Gerçekten, a) koşulların sağlanması halinde yurdun kesimleri 200 milyon dolara (öbür yardım kredili olduğu için karşılıksız değildir) kirayla bir yabancı ülkenin hizmetine sokulmuştur. ... b) En kirli işlemlerle suçlanan iktidarın başı ve yandaşları hesap vermekten kaçmak için her çareye başvurmaktadır. c) Cana kıyma olayları, en yoğun biçimde sürmektedir. İşte bu tutumdaki bir iktidar, serbest bir tartışma ortamını kendisi için çok tehlikeli bulduğundan, olumsuzluklarını dile getirip halkı uyandıracakları susturmaktan başka bir çare düşünememektedir. Bunun içindir ki, sık sık sıkıyönetimden ve üniversite yönetimine el koymaktan sözetmektedir. Olayların kızıştırılması böyle bir rejimin gerekçesini oluşturma amacını gütmektedir. Bütün bu olguların baş sorumlusu iktidardır. Gerçekten resmi binaların içinde bile can güvenliğini sağlayamayan; en üst güvenlik karargâhlarının orta yerinde, TBMM'nin karşısında öğrencilere saldıranlara karşı güvenlik kuvvetlerini katilleri uğurlar durumda tutan; İzmir'deki örneğinde olduğu gibi eşkiyalara karşı çıkan görevlileri (yüzbaşı Hanefi Erkan) açıkça suçlayan; saldırganların emrine girmeyenleri süren, katilleri kahraman diye öven; silâh taşımaya fetva veren ve bu tutumuna karşı çıkan herkesi suçlayan bir iktidarın tutumu, anarşinin temel nedenidir.

MC'nin bu saldırılarına karşı ne yapılmalı?

Önleme yöntemleri: 1) Devlet güçlerini yan tutmadan kullanmak ve yasaları egemen kılmak. 2) Çoğulcu özgürlükçü demokrasinin gereklerine saygı göstermek. 3) Tüm devlet kurum ve örgütleri ve bütün hizmetliler bu gereklere uyumlu davranmalı. 4) Saldırganların, onları güdenlerin, kendiliklerinden ya da uyarılarla yola getirilemeyeceklerine kesinlikle inanılmalı. Faşizmin başlıca dayanağı kuvvettir ve yalnız kuvvetten korkar. Bu bakımdan halka dayanan, başta işçi örgütleri olmak üzere kamusal nitelikteki bütün örgütlerin yer aldığı, devlet kurum ve örgütleriyle birlikte yürütülen, yasalarımıza uyumlu bir eylem bütünleşmesi halinde, bugünkü gidişle başarılı biçimde savaşılabilir.

SOSYALİST PARTİ GENEL BAŞKANI MEHMET ALİ AYBAR: DEMOKRATİK GÜÇLERİN DAĞINIKLIĞI, FAŞİSTLERİN CÜRETİNİ ARTTIRMAKTADIR

Soru: MC iktidarının bugünkü saldırıları ve faşist baskıların artması karşısında, demokratik güçler için nasıl bir mücadele önerirsiniz? Bu saldırıları geriletmenin yolları nelerdir?

Cevap: Her şeyden önce faşizmin hangi boyutlara ulaşmış olduğunu ve kökünde kimler bulunduğunu iyi bilmek gerekir. Bugün Türkiye'de yeniden hortlayan faşizmin iplerini Amerika çekmektedir. Amerika'nın Ortadoğu'daki çıkarlarını ve Ortadoğu'da izlediği politikayı gözönünde tutarsak, Türkiye'de faşizmi CIA'nın yönettiği hususundaki görüşümüzün gerçekliği ortaya çıkar. Bilindiği gibi MC iktidarının bir kanadını da faşist bir kuruluş olan MHP oluşturmaktadır. Bu durum faşistlere birtakım olanaklardan yararlanma fırsatını vermektedir. Özellikle yasaların gereği gibi uygulanmaması, faşist komandoların cezasız kalacakları inancıyla saldırılarını korkusuzca sürdürmelerine yol açmaktadır. Beri yandan demokratik güçlerin dağınık halde bulunması ve bugüne kadar faşizme karşı mücadelede işbirliği etme olanağını bulamamaları, faşistlerin cüretini arttırmaktadır. Bize göre faşizmle mücadeleyi gerçek sınıfsal rayına oturtmadan, başarı kazanılmasına olanak yoktur. Faşizmle mücadele olsun, devrim için mücadele olsun, bu öncelikle işçi sınıfının, köylülerin ve tüm emekçi sınıfların davasıdır. Devrimci gençlerin ve sosyalist aydınların görevi, işçilerin, köylülerin, emekçilerin bilinçlenmelerine hizmet etmek, onların örgütlü politik bir güç haline gelmelerine yardımcı olmaktır.

HALKIN SESİ İKİNCİ YILINA GİRERKEN

İlk sayısı 15 Nisan 1975'te yayınlanan Halkın Sesi, elinizdeki 53. sayısıyla ikinci yılına giriyor. Geçtiğimiz bir yıl içinde, Halkın Sesi millî demokratik devrimi savundu ve iki süper devlete, özellikle Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı mücadele bayrağını açtı. Millî bağımsızlık ve savaşa karşı hazırlık siyasetinin geniş yığınlara maledilmesi, önümüzdeki yıllarda ülkemizin ve halkımızın kaderi açısından tayin edici bir rol oynayacaktır. Halkın Sesi bu bir yıl içinde ülkemizdeki faşist diktatörlüğe karşı mücadeleyi de millî demokratik devrim hedefine bağlı olarak yürütmüş, işkencecileri, rüşvetçileri, MC iktidarını ve 12 Mart generallerini teşhir etmiş, emekçi yığınların âcil taleplerini savunmuş, revizyonizme ve maceracılığa karşı çıkarak halka ve devrimcilere gerçek kurtuluş yolunu göstermeye çalışmıştır. İkinci yılımızda, bütün bu görevleri daha iyi bir şekilde yerine getirmeye kararlıyız.

Bu görevlerin başarılmasının önündeki engelleri küçümsemiyoruz. Halkın Sesi halen çok güç şartlar altında çıkmaktadır. Dergimizin 46. sayısının hazırlanışı sırasında başlayan polis saldırısı, devam ediyor. Memurlarımız gözaltına alınıyor veya tutuklanıyor, dergimizin basılmaması için matbaa sahipleri ve matbaa emekçileri, dağıtılmaması için ise bayiler tehdit ediliyor. Bu polis baskısı dergimizin maliyetini arttırıyor, birçok teknik hatâyı doğuruyor, ayrıca piyasaya çıkışımızı önemli ölçüde geciktiriyor. Dergimize gönderilen mektup ve haberlerin önemli bir kısmı elimize ulaşmıyor. Biz bütün bu güçlükleri altetmek için, gene okuyucularımıza, devrimcilere ve halka güveniyoruz. Geride bıraktığımız bir yılın tecrübesi, şu gerçeği daha sağlam bir şekilde kavramamızı sağladı: Halkın Sesi'nin çıkması, bu işin sadece İstanbul'daki birkaç devrimcinin meselesi olarak değil, Türkiye'nin her köşesinde sürdürülen önemli bir mücadele olarak ele alınmasına bağlıdır. Devrimci bir dergi, dağıtım, satış, abone ve bağış toplama işlerinde okuyucularının aktif desteğini seferber ederek, malî güçlükleri altedebilir. Bütün yurtsever ve demokratlarla birleşerek polis saldırılarına göğüs gerebilir. Halkın Sesi, kitleler içinde çalışan devrimcilerin haber, yazı ve tahlilleriyle beslendiği sürece, doğru fikirler geliştirebilir. Halkın Sesi'nin hatâ ve eksiklerini zamanında giderip halkın mücadelesinin gerektirdiği yeni hamleleri yapması da, gene okuyucularımızın eleştirileriyle yönlendirilmemize bağlıdır.

İşte biz bugün özellikle bu amaçla okuyucularımıza çağrıda bulunuyoruz: kendi çalışmamızı gözden geçirmede ve ikinci yılımızda hangi hedeflere yönelmemiz gerektiğini tesbit etmede en büyük desteğimiz, sizin katkılarınız olacaktır. Tek tek her okuyucumuzun görüş ve eleştirilerinin bize iletilmesini kolaylaştırmak için hazırladığımız bir anketi, bu sayımızda yayınlıyoruz. Okuyucularımızın anketteki sorularla sınırlı kalmamalarını; diğer görüş, eleştiri ve taleplerini de bize iletmelerini ayrıca rica ediyoruz.

ONBİNLERCE ANKARALI.....

(Baştarafı 7.nci Sayfada)

bacağından, *Veysel Çolak* ve *Ömer Kabak* adlı öğrenciler çeşitli yerlerinden yaralandılar. Daha sonra yurdun çevresi polis tarafından sarıldı. Panzerler yurt duvarlarını yıkarak yurdun giriş kapısına dayandı. Öğrencilerin direnmesi sonucu, panzer içeri giremedi. Yurt müdürü panzerin önüne atılarak «beni ezmeden içeri girip öğrencileri dövemezsiniz, yurt içinde hiç bir olay olmamıştır» diyerek, öğrencilerin yanında yerini aldı. Polisler yurt müdürünü tekme ve coplarla dövdüler, panzerlerle yurt müdürünün üstüne su fışkırttılar ve sonra götürdüler. Öğrencilerin direnmesi yüzünden, polis uzun süre yurda girmeyi başaramadı. Bunun üzerine polis yurdu yaylım ateşine tuttu. Daha sonra yaralı olarak yurda dönen yurt müdürü, yurdun rektörlük ve valilik kararıyla aranacağını, direniş olursa bunun yanlış olacağını belirtti. Bunun üzerine öğrenciler polisin yurda girmesine müsaade ettiler. Polis, aramak için yurda girer girmez ateş açtı ve sis bombalarını patlatmaya başladı. Bu yüzden öğrenciler üst katlara çekilmek zorunda kaldılar. Daha sonra en üst kata çıkan polis, coplarla ve tekmelerle öğrencilere saldırdı. Öğrencileri tek tek arayarak alt kata indirdiler. Alt katta bekleyen polisler, tek tek gelen öğrencileri tekmeleyerek yere yatırdılar. Bu iş 3 saat kadar devam etti. Bu arada polisler en ağza alınmayacak küfürleri savuruyorlardı. Daha sonra 1000'e yakın genç teker teker, iki taraflı sıralanan polisler arasında coplanarak, polis otobüslerine bindirilip emniyete götürüldüler. Emniyete gidinceye kadar, öğrenciler dövüldüler ve hakaret gördüler.

KURTULUŞ'TA İKİ YURTSEVER, TOMSONLARLA ŞEHİT EDİLDİ

Hacettepe Üniversitesinde bu olaylar olurken, Hukuk ve SBF'nin önünde yüzlerce genç toplandı. Gençler daha sonra «Katil İktidar», «Bağımsız Türkiye», «Kahrolsun Faşizm» sloganlarıyla Kurtuluş'a doğru yürüyüşe geçtiler. Kurtuluş Lisesinin önünden gençler geri dönmeye başladılar. Sayıları 1500-2000'i buluyordu. Bu esnada Hacettepe Üniversitesi yönünden gelen toplum polisi arabası, yürüyüşün orta kısmının karşısında durdu. İçerden inen polisler, herhangi bir ihtarda bulunmadan tomsonlarla yaylım ateşine başladılar. Öğrenciler okul duvarının önüne yere yattılar, bir kısmı okul bahçesinin içerisine çekildiler. Bu esnada *Burhan Barın* ve *Eşari Oran* yanyana, Kurtuluş Lisesi önünde vurularak düştüler. Daha birçok öğrenci yaralandı. Polis, duvar önünde yatan öğrencileri bir süre taradı. Bu sırada ara sokaklara çekilen öğrencilere, panzerlerle, yurtlar bölgesine kadar ateş açarak saldırdı. Yurtların önünde *Mehmet Engüzel* kasığından, *Cüneyt* isminde bir öğrenci de ağır bir şekilde yaralandı. Niğde yurdunu karargâh haline getiren faşistler, polisin gözleri önünde 6 öğrenciyi Niğde yurduna hapsederek işkence yaptılar. Bu arkadaşlardan bazılarını işkenceden sonra polise teslim ettiler. Sivil polislerle birlikte faşistler o semtte özellikle Uğurlu sokakta ve Ozanlar sokakta oturan semt sakinlerinin evlerini, kapıları kırarak aradılar. Öğrenciler yurtların önünde barikatlar kurarak toplandılar.

SALDIRILARA KARŞI OLAN HERKES BİRLEŞMELİDİR

10 Nisan günü sabahın erken saatlerinde, binlerce genç SBF ve Hukuk Fakültesinin önünde toplandı. Öğle saatlerine doğru binlerce genç, fakülte önünden «Halkımız faşist katillerden hesap soracaktır» pankartı ve devrim şehitlerinin bezden yapılmış dev portreleriyle yürüyüşe geçtiler. Yürüyüş boyunca «Katil İktidar», «Hakanlar, Burhanlar, Eşariler Ölmez», «Bağımsız Türkiye» ve yer yer «Bloksuz Türkiye», «Ne Amerika, Ne Rusya, Bağımsız Türkiye» sloganları atıldı. «Faşizme Ölüm, Halka Hürriyet» diye slogan atan gençler, Maltepe Camii önünde daha önce gelen onbinlerce Ankaralıyla birleştiler. Camide yapılan tören boyunca yurtseverler devrimci sloganlar attılar. Maltepe'de törene birçok CHP milletvekili ve Millî Birlik Gurubundan parlamenterler katıldı. Yürüyüşe katılan parlamenterler arasında TBP genel başkanı Mustafa Timisi, Orhan Eyüboğlu, Hasan Esat Işık, Ali Nejat Ölçen, Selâhaddin Babüroğlu, Hayri Mumcuoğlu, Ahmet Yıldız vardı. Ayrıca Sosyalist Parti Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, Danıştay ve Yargıtay üyelerinin büyük bir çoğunluğu, SBF öğretim üyeleri, eski MBK üyelerinden Muzaffer Özdağ ve eski MHP Genel Sekreteri Mustafa Kaplan da yürüyüşe katılmışlardır. Yürüyüşe katılanlar arasında TÖB-DER, AYÖD, MEM-DER, TÜMAS gibi birçok demokratik kuruluş da bulunuyordu.

Yürüyüş Maltepe Camiinden Tandoğan alanına doğru 70.000 kişinin katıldığı bir kortejle, önde Hakan Yurdakuler'in cenaze arabası olmak üzere başladı. Daha sonra halk, Karşıyaka mezarlığına kadar yürüdü. Yürüyüşe katılan anneler, babalar ve binlerce halk, faşizme nefretini belirtti. Kilometrelerce süren yol boyunca, halktan yürüyüşe katılmalar oldu. Kortej Yeni Mahalle'ye geldiğinde, halk yürüyüşçülere su dağıttı. Gençler yürüyüş boyunca yollara sloganlar yazdılar. Akşam üzeri yürüyüş kolu Karşıyaka mezarlığına geldi. Yürüyüş kolunun daha yarısı mezarlığa girmeden Hakan Yurdakuler'in toprağa verilme işlemi tamamlanmıştı.

Bütün halkın gelmesiyle birlikte Hakan'ın, Eşari'nin, Sami Ovalıoğlu'nun mezarları önünde Millî Birlik Gurubu adına Mucip Ataklı bir konuşma yaptı. Konuşmasında bu faşist saldırıları lânetledi. Üç yurtsever devrimciyi birlikte toprağa vermek istediklerini, valiliğin ve Emniyet Müdürlüğünün kanunsuz bir şekilde iki cenazeyi kaçırdığını belirtti. Üç yurtseverin ölümünden duydukları büyük acıyı belirterek, bundan sonra yurtsever gençliğin yanında yer alacaklarını söyledi. Daha sonra bir AYÖD yöneticisi konuştu. Faşizme ve emperyalizme karşı mücadele andı içildi ve binlerce halk Deniz Gezmiş'in, Hüseyin İnan'ın, Yusuf Aslan'ın, Mahir Çayan'ın, Ulaş Bardakçı'nın mezarlarını ziyaret ederek dağıldı.

HALKIN SESİ'nin 25'ten 42'ye kadarki sayılarında ortalama satış 6 800

Dergimizin 23 Aralık 1975 tarihli 36. sayısında, 9-24. sayılarımız arasındaki satış rakamlarını yayınlamıştık. O sırada dergimizin satışı başlıca üç bölüme ayrılıyordu. Dergimizin İstanbul dışındaki dağıtımını, esas olarak Hür Dağıtım yapıyordu. 9-24. sayılar arasında Hür Dağıtım'da satış ortalaması 4800 kadardı. Bunun yanısıra, bir miktar dergi de doğrudan doğruya bürolarımızdan abonelere, yurtdışına ve bir kısım toplu satıcılara yollanıyordu. Bu yolla her sayı 700 kadar dergi satılıyordu. Üçüncü olarak, İstanbul'da her sayı 660 kadarı Fuat Büte ve 540 kadarı dernekler tarafından olmak üzere ortalama 1200 dergi satılıyordu. Haziran-Eylül 1975 arasında dergimizin toplam satışı 6700'ü buluyordu.

Hür Dağıtım, 37. sayımızdan sonra dergimizi dağıtmaktan vazgeçmiş, 38-42. sayılar arasında dergimizi Anadolu'da kısmen Sabri Özakar, kısmen de TÜR-DA dağıtım şirketleri dağıtmıştır. Bu şirketler, Hür Dağıtım kadar geniş bir bayiler ağına sahip değillerdir. Öte yandan Aralık ve Ocak aylarında, bayilerin merkezî dağıtımcılarla hesap görme zamanları yaklaştığından, bayiler dergimizi uzun süre ellerinde tutmaksızın iade etmişler, bu da satışlarda ek bir düşmeye yol açmıştır. Öte yandan dergimizin 26. sayısından bu yana abone miktarı sürekli olarak artmaktadır ve son olarak 800'ü bulmuştur.

25-37. sayılar arasında Hür Dağıtım satış rakamları ortalaması, 3900'dür. Bu dönemde İstanbul Fuat Büte satışı 650 civarında kalmış, derneklerdeki satışta küçük bir artış olmuş, toplam haftalık satış aboneler dışında 5950-6000 olarak gerçekleşmiştir.

38-42. sayılar arasında ise Sabri Özakar'ın haftalık satışı (Hür-Dağıtım'ın son durumuna göre 500'lük bir düşüşle) ortalama 3400 olmuştur. Buna karşılık TÜR-DA şirketinin haftalık satışı 1500, İstanbul satışı ise 1100 olmuş, sonuç olarak derginin aboneler dışında haftalık toplam satışı gene 6000 düzeyinde kalmıştır. Abonelerle birlikte toplam satış. 6800 kadardır.

Dergimizin haftada 6000 satması, 9000 lira gelir elde etmesi demektir. Dergimizin her sayısı 13000 basılmakta; kağıt, dizgi, kalıp, baskı, kırım, nakliye, dağıtım ve diğer giderler haftada 8770 lirayı bulmaktadır. Bu durumda dergimizin büro masraflarından ve personel ücretlerinden oluşan 7500 liralık aylık giderleri, haftalık satış dışında, bağış ve abonelerle karşılanmaktadır.

Öte yandan ilkönce Fuat Büte'nin, sonra da Sabri Özakar'ın dergimizi dağıtmaktan vazgeçmesi sonucu, son haftalarda ticarî dağıtımın tamamını TÜR-DA şirketi üzerine almıştır. Bu şirket, Halkın Sesi'ni dağıttığı için polis saldırısına uğramış, sahibi Işık Soner tutuklanmıştır. Polis saldırısı yüzünden piyasaya çıkması geciken dergimizin bu arayı kapatmak için rotatif ofsete geçmesi, haftalık giderleri 12-13 bin liraya çıkarmıştır. Henüz satış rakamlarını edinmek imkânsız olmakla birlikte, bu durumda dergimizin her hafta birkaç bin lira açık verdiği tahmin edilmektedir.

Bu güçlükleri altetmek için, bütün okuyucularımızı dergilerine sahip çıkmaya çağırıyoruz!

ÇİN'DE PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ....

(Baştarafı 12.nci Sayfada)

mamalıdırlar!»

Bir avuç karşı-devrimcinin 5 Nisan günü Pekin'de çıkardıkları karışıklıkları protesto etmek ve Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nun, Hua Kuo-feng'i birinci başkan yardımcılığına getirip Deng Siao-ping'i bütün görevlerinden alan iki kararını desteklemek amacıyla, Çin'de halk kitleleri çok büyük gösteriler düzenlemektedirler. 8-9 Nisan günlerinde Kvangçov'da 170.000; Nankingde 200.000; Çenglu'da 500.000; Kveyang'da 100.000 kişinin katıldığı büyük mitingler yapılmıştır. 8 Nisan günü Pekin'de ise 1 milyonu aşkın insan, Mao Zedung'u, ÇKP Merkez Komitesi'ni ve Merkez Komitesi kararlarını savunmak için bir araya gelmiştir. Bunu, 9 Nisan'da Şangay'da yapılan 200.000 kişilik bir gösteri izlemiştir.

ÇKP Merkez Komitesi'nin organı «Halkın Gazetesi»nde 10 Nisan günü yayınlanan bir makale, Mao Zedung'un Deng Siao-ping'in tertipleriyle ilgili olarak geçen Ekim ayında farkettiğini ve Deng'e karşı kampanyayı bizzat başlattığını belirtmekte; kapitalist sapmacıların hâlâ faal olduğunu söyleyerek Çin halkını uyanıklığını korumaya çağırmaktadır.

Öte yandan Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti başkanı Mehmet Şeyhu, Çin başbakanlığına asaleten atanan Hua Kuo-feng'e 8 Nisan günü yolladığı kutlama mesajında, Arnavutluk ve Çin halkları arasındaki «kardeşlik bağlarının, geniş kapsamlı işbirliğinin ve emperyalizm ile sosyal-emperyalizme karşı ortak mücadelelerinin daha da güçlendirileceğini» belirtmiştir.

Dergimizin ikinci yıl anketi

Nasıl bir HALKIN SESİ istiyorsunuz?

Aşağıdaki ankette dört ayrı çeşit soru yer almaktadır.

Bazı soruları, sorunun yanındaki .... şeklindeki boşluğu dilediğiniz gibi doldurarak cevaplandırmanızı istiyoruz. 1, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 19, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 31, 34, 35, 40, 42, 44, 45, 46, 47 ve 53. sorular bu türdendir.

Bazı soruları, çeşitli cevaplardan sadece birinin yanına, parantez ( ) içine bir çarpı (x) işareti koyarak cevaplandırmanızı istiyoruz. 2, 3, 4, 9, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 29, 32, 33, 36, 37, 39, 51 ve 52. sorular bu türdendir.

Bazı soruların çeşitli cevapları arasında birden fazlasının yanına (x) işareti koymanız mümkündür. 10, 14, 30, 38, 43, 48, 49 ve 50. soruları bu şekilde cevaplandırabilirsiniz.

41. soruda ise, çeşitli cevapları, yanlarındaki boşlukların içine numara koyarak sıraya sokmanızı istiyoruz.

Aşağıdaki anket kuponunun arkasında da gene anketin devamı yer aldığından, kuponu çizgiler üzerinden kesip bize yollamanız derginin kalanına zarar vermeyecektir. Cevaplarınızı en kısa zamanda aşağıdaki adrese iletmenizi rica ediyoruz:

P. K. 1112
Sirkeci - İstanbul

1. Kaç yaşındasınız? ....
2. Cinsiyetiniz? Kadın ( ) Erkek ( )
3. Evli misiniz? Evet ( ) Hayır ( )
4. Tahsil durumunuz nedir?
   - İlkokulu bitirdim ( )
   - Ortaokulu bitirdim ( )
   - Lise veya Sanat Enstitüsünü bitirdim ( )
   - Üniversite veya yüksekokul bitirdim ( )
5. Mesleğiniz nedir? ....
6. Babanızın mesleği nedir? ....
7. Nerede oturuyorsunuz?
   - İli ....
   - Şehri ....
   - Şehir semti ....
   - Kasabası ....
   - Köyü ....
   - Yurtdışındaysa, memleketi, şehri ....
8. Ortalama aylık geliriniz ne kadardır? ....
9. Hangi milliyettensiniz?
   - Türk ( ) Arap ( )
   - Kürt ( ) Başka ( )
10. Aşağıdaki kitaplardan hangilerini okudunuz?
    - Lenin, «Emperyalizm» ( )
    - Lenin, «Sosyalizm ve Savaş» ( )
    - SBKP (B) Tarihi (Aydınlık Yayınları) ( )
    - Dimitrov, «Savaşa ve Faşizme Karşı Birleşik Cephe» (Aydınlık Yayınları) ( )
    - «Leninizm mi, Sosyal-emperyalizm mi» ( )
    - Mao Zedung, «Partinin Çalışma Tarzını Düzeltelim» ( )
    - Mao Zedung, Seçme Eserler, cilt II ( )
    - TİİKP Dâvâsı - Savunma ( )
    - Doğu Perinçek, «Kıbrıs Meselesi» ( )
    - Doğu Perinçek, «Faşizm Halkın Mücadelesini Durduramaz» ( )
    - «Devrimciler Faşizmi Yargılıyor» ( )
11. Halkın Sesi'nden başka hangi dergileri okuyorsunuz?
    ....
    ....
    ....
12. Hangi günlük gazeteleri okuyorsunuz?
    ....
    ....
13. 1973 ve 1975 seçimlerinde hangi partiye oy verdiniz?
    1973 ( ) **1975** ( )
14. 12 Mart öncesinde hangi dergileri okurdunuz?
    - Proleter Devrimci Aydınlık ( )
    - İşçi - Köylü ( )
    - Aydınlık - Sosyalist Dergi ( )
    - Yön ( )
    - Devrim ( )
    - Sosyal-Adalet ( )
    - Emek ( )
    - Ant ( )
    - Hiçbirisi ( )
    - Başka ....
15. Eğer eskiden İşçi-Köylü gazetesini okuyorduysanız, hangisini daha çok beğeniyorsunuz?
    - İşçi-Köylü'yü ( )
    - Halkın Sesi'ni ( )
16. 1974 sonbaharı - 1975 Nisanı arasında çıkan haftalık «Aydınlık» dergisini okur muydunuz? Evet ( ) Hayır ( )
17. Eğer okuyorduysanız, hangisini daha çok beğeniyorsunuz?
    - Aydınlık'ı ( )
    - Halkın Sesi'ni ( )
18. Halkın Sesi'ni nasıl izliyorsunuz?
    - Her hafta ( )
    - Arada sırada ( )
19. Halkın Sesi'nin ilk okuduğunuz sayısı hangisiydi?
    ....
20. Halkın Sesi'ni nasıl okumaya başladınız?
    - Afişini görüp aldım ( )
    - Gazetede ilânını görüp aldım ( )
    - Bayide görüp aldım ( )
    - Bir dernekte görüp aldım ( )
    - Sokakta veya bir mitingte satarlarken aldım ( )
    - Bir arkadaşımda gördüm veya bir arkadaşım tavsiye etti ( )
21. Halkın Sesi'ni şu anda nereden temin ediyorsunuz?
    - Aboneyim ( )
    - Bayiden alıyorum ( )
    - Bir dernekten alıyorum ( )
    - Bir devrimciden satın alıyorum ( )
    - Parayla almıyorum; bir arkadaşımdan alıp okuyorum ( )
22. Bulunduğunuz yere Halkın Sesi'nin her sayısı geliyor mu? Evet ( ) Hayır ( )
23. Bulunduğunuz yere Halkın Sesi'nin herhangi bir sayısı, üzerindeki tarihten kaç gün sonra geliyor? ....
24. Sizin aldığınız Halkın Sesi'ni, sizden başka ortalama kaç kişi okuyor? ....
25. Sizin okuttuklarınız dışında, çevrenizde Halkın Sesi'ni okuyan kaç kişi tanıyorsunuz? ....
26. Sizin çevrenizde en çok hangi dergiler okunduğunu sırasıyla yazar mısınız?
    1. ....
    2. ....
    3. ....
27. Çevrenizde, Halkın Sesi'ni bir ara alıp da sonradan okumaktan vazgeçen var mı? Kaç kişi? Niçin bıraktıklarını biliyor musunuz?
    ....
    ....
    ....
28. Sizce çevrenizde Halkın Sesi'nin satışını arttırmak için, neler yapmak lâzım?
    ....
    ....
    ....
29. Halkın Sesi'ni nasıl okuyorsunuz?
    - Göz gezdiriyorum ( )
    - Bir kısmını okuyorum ( )
    - Tamamını okuyorum ( )
    - Devrimci arkadaşlarla birlikte okuyor ve tartışıyorum ( )

30. Halkın Sesi'ne nasıl yardımcı oluyorsunuz?
Okuduktan sonra başkalarına veriyorum ( )
Çevremde satıyorum ( )
Arada sırada bağış yapıyorum ( )
Düzenli bağış yapıyorum ( )
Çevremde bağış topluyorum ( )

31. Halkın Sesi'nde esas olarak şu bölümler var:
Başyazı, Halk Postası (mektuplar), önemli iç haberler (4-5. sayfalar), Fabrikadan-Köyden (kısa haberler), dünya olayları, Türkiye'nin dış siyasetiyle ilgili yazılar, röportajlar, tahlil ve inceleme yazıları.
Bu bölümlerden en çok hangilerini beğendiğinizi aşağıya sırayla yazar mısınız?
1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....

32. Aşağıdaki konulara Halkın Sesi'nin ayırdığı yer hakkında ne düşünüyorsunuz?

Konu	Az	Yeterli	Çok fazla
İki süper devlete karşı mücadele			
Faşizme karşı mücadele			
Dünya halklarının mücadeleleri			
İşçi sınıfı, fabrikalar			
Köylüler, toprak meselesi			
Milli mesele			
Kadınların durumu			
Üniversite gençliği			
Lise ve ortaokullar			
Sanat			
Tarih			
Devrimci Sözlük			

33. Aşağıdaki konularda Halkın Sesi'nde çıkan yazıların kalitesini nasıl buluyorsunuz?

Konu	Kötü	Orta	İyi
İki süper devlete karşı mücadele			
Faşizme karşı mücadele			
Dünya halklarının mücadeleleri			
İşçi sınıfı, fabrikalar			
Köylüler, toprak meselesi			
Milli mesele			
Kadınların durumu			
Üniversite gençliği			
Lise ve ortaokullar			
Sanat			
Tarih			
Devrimci Sözlük			

34. Yukarıdaki 31., 32., 33. sorularda sözü geçen bölüm ve konulardan, hiç okumadıklarınız hangileridir?
1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

35. Başyazı sizin ihtiyaçlarınıza cevap veriyor mu? Bu konudaki görüşlerinizi kısaca yazar mısınız?
....
....
....
....

36. Sizin bulunduğunuz yer veya içinde yer aldığınız olaylar hakkında Halkın Sesi'nde çıkan haberler, ya da okuyucu mektupları hakkında ne düşünüyorsunuz?
Böyle haberler genellikle yer almıyor ( )
Genellikle eksik yer alıyor ( )
Genellikle yanlış yer alıyor ( )
Genellikle doğru veriliyor ( )

37. Sizce Halkın Sesi gerçeği, halkın ve devrimci mücadelenin durumunu nasıl yansıtıyor?
Aşırı kötümser şekilde ( )
Doğru olarak ( )
Aşırı iyimser şekilde ( )

38. Dergimizdeki röportajları nasıl buluyorsunuz?
Az röportaj yapılıyor ( )
Röportajlar kalitesiz ( )
Fena değil ( )
İyi ( )

39. Birkaç sayı devam eden seri yazılar iyi oluyor mu? Kolay takip ediliyor mu?
Evet ( ) Hayır ( )

40. Türkiye'nin dış siyaseti hakkındaki yazıları nasıl buluyorsunuz? Yeterli mi? Kavratıcı mı?
....
....
....

41. Dünya olayları konusunda, daha çok ne gibi yazılara ağırlık verilmeli? Aşağıdaki konuların yanına tercihinize göre 1'den başlayarak numara koyun.
Sovyet sosyal-emperyalizmini teşhir ( )
Halkların devrim ve milletlerin kurtuluş mücadeleleri ( )
Ülkelerin bağımsızlık mücadeleleri ( )
İki süper devletin çeşitli alanlardaki rekabeti ve savaş tehlikesi ( )
Sosyalist ülkelerin tanıtılması ( )

42. Sovyet sosyal-emperyalizmi hakkındaki yazıları nasıl buluyorsunuz? Yeterli mi? Kavratıcı mı?
....
....
....

43. Halkın Sesi'nin kullandığı dili nasıl buluyorsunuz?
Genellikle anlıyorum ( )
Anlamadığım çok kelime kullanılıyor ( )
Genellikle zor geliyor ( )

44. Halkın Sesi'nde şimdiye kadar en çok beğendiğiniz yazılar hangileridir?
....
....

45. Halkın Sesi'nde şimdiye kadar en kötü bulduğunuz yazılar hangileridir?
....
....

46. Halkın Sesi'nin reformculuk ve CHP konusundaki tavrı hakkında ne düşünüyorsunuz?
....
....

47. Halkın Sesi'nin diğer devrimci akım ve hareketlere karşı tavrı konusunda ne düşünüyorsunuz?
....
....

48. Sizce Halkın Sesi en çok kimlere hitap ediyor?
Devrimci aydın ve öğrencilere ( )
Devrimci işçi ve köylülere ( )
Sıradan, halktan kimselere ( )
Geniş yurtsever ve demokrat çevrelere ( )

49. Sizce Halkın Sesi nasıl bir dergi olmalı?
Daha basit, daha somut, geniş kitlelere daha açık bir dergi olmalı ( )
Bugünkü gibi devam etmeli ( )
Daha fazla teorik-ideolojik yazılara yer veren bir dergi ( )
Devrimcilerin ve yurtseverlerin ortak dergisi ( )
Başka bir şey düşünüyorsanız, serbestçe yazın.
....
....
....

50. Derginin biçimi hakkında ne düşünüyorsunuz?
Sayfa düzeni fazla sıkışık ( )
Sayfa düzeni rahat ( )
Resim ve karikatürler az ( )
Resim ve karikatürler normal ( )
Yazılar fazla küçük ( )
Yazılar normal ( )

51. Derginin sayfa sayısı sizce nasıl?
Az ( )
Yeterli ( )
Çok fazla ( )

52. Derginin fiyatı sizce nasıl?
Ucuz ( )
Uygun ( )
Pahalı ( )

53. Dergiye başlıca eleştirilerinizi kısaca yazar mısınız?
....
....
....
....
....

İŞGAL ALTINDAKİ FİLİSTİN'DE "TOPRAK GÜNÜ"

19 Mart 1976: Kudüs'teki El Aksa camiine yapılan tecavüze karşı düzenlenen protesto günü sırasında, bir kitle gösterisi.

İsrail siyonistlerinin işgali altında bulunan Filistin topraklarında, 1948'den bu yana en büyük kitle hareketleri görülmektedir. Filistin'li halk kitleleri İsrail işgaline, özellikle de 1948'den bu yana 385'i aşkın Arap ve Filistin köyünün yerle bir edilmesine ve 1967'den bu yana işgal altındaki topraklarda 60'a yakın siyonist topluluğunun kurulmasına karşı çıkmaktadırlar.

Halen İsrail Milli Fonu toprakların yüzde 90'ına sahiptir. 1948'den bu yana 32 bin hektar Arap toprağına el konmuştur. Fakat siyonistler bununla da yetinmeyerek, geriye kalan 30 bin üreticiden 20 bininin toprağına daha el koymak istemektedirler. İsrail'in hedefi Filistin topraklarını gerçek sahiplerinden boşaltmaktır.

İsrail işgalcileri bu hedefe varmak için, Arap topraklarına el koymak, orada yaşayanları yerlerinden etmek, müslümanların kutsal yerlerine saygısızlık etmek, Filistin halkının kültür ve tarihini yok etmek, vb. siyasetini uyguluyorlar.

İşte bütün bu baskıların sonucu olarak, Ürdün'ün işgal altındaki Batı yakasında Ocak 1976'dan bu yana çeşitli kitle hareketleri gelişmeye başladı. Bu hareketler Mart ayında en yüksek noktasına ulaştı. Doğu Kudüs, Hebron, Betlem, Ramallah, Birah, Jeriko, Naplus, Tul-Karem, Jenin gibi şehirlerde, işçiler, köylüler, dükkan sahipleri, serbest meslek sahipleri, öğrenciler, kadınlar kitle hareketlerine geniş ölçüde katıldılar. Halk, işyerlerini, okulları, belediyeleri, dini yerleri işgal etti, güçlü sokak gösterileri düzenlendi, genel grev ilan edilerek iş hayatı felce uğratıldı, işgal ordusu protesto edildi. Ayrıca Tel-Aviv, Hayfa ve Bar-Ilan üniversitelerinde okuyan Filistin'li öğrenciler dersleri boykot ederek, çeşitli gösteriler yaptılar. Filistin Kurtuluş Örgütü 30 Mart'ı «Toprak Günü» ilan etti. 7 Mart'ta Jenin yakınlarındaki Filistin göçmen kamplarında gösteriler yapıldı. Bütün bu hareketlerde, kitleler Filistin Kurtuluş Örgütüne bağlılıklarını belirterek, Batı Ürdün ve Gazze'de kurulması düşünülen sahte «Özerk yönetim» planlarını reddettiler.

Filistin halkının bu haklı direnişi, İsrail saldırganlarının sert bir tepki göstermesine yol açtı. 1967'den bu yana Şeria nehrinin Batı yakasında ilk kez İsrail tankları görüldü. İsrail askerleri göstericilere saldırdılar, okullara, belediyelere hattâ dini yerlere girdiler, kadınlara sarkıntılık ettiler. Bu arada pek çok kişi yaralandı, yüzlerce öğrenci tutuklandı ve işkenceye maruz kaldı. Gösteriler sırasında bir tanesi 11 yaşında bir çocuk olmak üzere 6 Filistinli öldürüldü.

Bütün bu baskılara rağmen boyun eğmeyen Filistin halkına, Filistin Kurtuluş Örgütü önderi Yaser Arafat, 19 Mart 1976 tarihinde şu mesajı gönderdi:

«Mücadelenizle, bu Arap toprağına sarsılmaz bağlılığınızı ve bunun böyle devam edeceğini bütün dünyaya gösterdiniz. Ülkeler her zaman, büyük fedakarlıklar, binlerce şehit ve tutsak pahasına kurtulur, halklar zafere böyle ulaşır.»

Yiğit Filistin halkı, mücadelede azmederek topraklarını İsrail saldırganlarından kurtaracak, iki süper devletin ülkeleri üzerindeki oyunlarını bir bir bozacaktır.

ŞÜKRÜ KOÇ'UN "YÜRÜYÜŞ" DERGİSİNE CEVABI

TİP revizyonistleri, CHP Aydın milletvekili Şükrü Koç'a, ilk olarak «Yürüyüş» dergisinin 50. sayısında saldırdılar. «Yürüyüş» dergisinin 53. sayısında da, yurtseverlere küfür ve iftiralar yağdırmaya devam ediyorlar. Okuyucularımızın, olayların gerçek yüzü hakkında bilgi sahibi olabilmeleri için, Şükrü Koç'un «Yürüyüş» dergisinin 52. sayısında yer alan cevabını aynen yayınlıyoruz.

YÜRÜYÜŞ Dergisi
Yazı İşleri Müdürlüğüne
ANKARA

Derginizin 50. sayısının son sayfasında "Hakiki Koç ve Ötesi" başlıklı yazıda öne sürülen suçlama ve soruları cevaplıyan aşağıdaki metnin aynen yayınlanmasını rica ederim. 29.3.1976

Saygılarımla,

M.Şükrü Koç

"Şükrü Koç ve Berisi"

CHP içinde son günlerde meydana gelen olaylar üzerine, basında yer alan demecimin, CHP dışındaki bazı sol çevrelerden tepkiler getirmesini bekliyordum. Özellikle, ülkemizde giderek hızlanan ve şiddetlenen faşist baskılar karşısında bile, sol'un ortaklaşarak, güç birliği ederek, kavga vermesi gereğine inanmayan, solculuğu Türkiye için değil de, bir başka emperyalizmin temsilciliği anlamında yürütmek isteyenlerden, bu çeşit suçlamaların yapılması yadırganamazdı.. Kendileri gibi düşünmeyen sosyalistleri "ajanlık, satılmışlık, maocu bozkurtluk" gibi yakışıksız suçlamaların hedefi yapan kişilerin, CHP soluna ve solcularına tahammül göstermeleri beklenmezdi. Bunlar "Biz CHP'de solcu istemeyiz, sol'un tek temsilcisi biziz" yanlışını ilk kez ortaya koymakta değildirler. Zaman zaman, CHP'nin demokratik sol ilkelere oturan bir parti olarak gelişmesi karşısında, bunlar, oyuncağı alınan çocukların psikolojisiyle tepinmektedir.

YÜRÜYÜŞ'ün son sayısındaki yazıdan anlaşılan odur ki TİP'ciler benim, basında çıkan ve CHP içinde sol kanatla ilgili ilgili olarak öne sürdüğüm bazı görüşlere öfkelenmiş ve müflis bezirgan usulüyle "eski defter"leri karıştırmaya kalkışmışlardır.

Bu genel düşüncelerden sonra, hayat hikâyeme çok ilgi duyan yazarınızın yanlışlarına, yalanlarına ve iddialarına birkaç noktada karşılık vermek isterim. Önce, şunu belirteyim ki, politika ve meslek hayatında başarısızlığa uğramışlardan bazılarıyla, kendi kabiliyetlerinin kendi ihtirasına yetmeyenlerden pek çoğu, hayatlarının finiş çizgisine aynı zamanda ulaşamadığı arkadaşlarına biraz burukluk biraz haset ve pek çok kıskançlık duygularıyla bakarlar... Nitekim, benimle ilgili bilgileri veren ve yazınızın konusunu oluşturan bazı bölümlerde, bu küçük duygunun izleri fazlasıyla görülmektedir.

Şükrü Koç, 1946 yılı Ekim ayında Yüksek Köy Enstitüsü'nü bitirdikten sonra, kimsenin, bırakınız yazı yazmayı, ağzını açıp Tonguç ve Yücel ile Köy Enstitüleri üzerine konuşma cesaretini gösteremediği bir zamanda, ilk kez "Türk Halkını sömürüden, adaletsizlikten, Türk köylüsünü cehalet ve ikinci sınıf vatandaş olmaktan kurtarmak solculuk sayılıyorsa, Köy Enstitüleri de, ben de solcuyum..." diye "VARLIK"ta deklerasyon yayınlayan ilk enstitülüdür.

Şimdi salonlarda, sosyete toplantılarında sol ayakları üzerinde içki yudumluyanlara, faşizmin en azgın biçimde, iktidar ve muhalefet partileri arasında geçerli olduğu o günlerde, 22 yaşında bir genç olarak sesimizi yükselttiğimizi hatırlatmak isterim.... Hayatımın hiç bir diliminde, hiç bir şahsı putlaştırmadım. Hiçbir görüşün tartışmadan ve eleştiriden geçmeden, dogmatik biçimde istifçiliğini yapmadım. Bu nedenle, çok saygı duyduğum yurtseverler Yücel ve Tonguç'u da zaman zaman, hem de yüzlerine karşı eleştirdim. Kendilerini ve Köy Enstitülerini, sosyalist düşünür ve uygulamalar olarak değil, ilerici, demokratik kişiler ve hareketler olarak değerlendirdim. Herkesin yerini doğru koymak namusluluktur. Daha sonraki hayatımda, CHP'nin 1961 den itibaren parlamento üyesi olduğum süre içinde, partide, kişilere bağlı hiziplerin değil, benimsediğim demokratik sosyalizmin kuruluşu uğruna yaptıkları katkılara göre, kişileri ve hareketleri değerlendirdim, içinde bulundum. Partinin, giderek, işçi sınıfı ideolojisine yaklaşarak, işçiler, topraksız ve az topraklı köylülerle, öteki emek gruplarının hak ve çıkarlarını savunan bir çizgiye gelmesine çaba harcıyanlardan biriyim. 15 yıldır aynı ideolojiyi ısrarla savunan, köyde, kentte, her yerde ısrarla bu doğruları emekçilere anlatmaya çalışan bir politikacıyım. Milletvekilliğimi, Öğretmen Federasyonu Başkanlığımı, yazarlığımı, sendika eğitim uzmanlığımı hep bu doğrultuda değerlendirip sergiledim...

Otuz yıllık hayatımın büyük kısmı eğitim, basın ve siyaset alanında geçti. Hem de en çarpıcı, en kavgacı biçimde... Bu süre içinde, hiç kimse benim, kendim gibi düşünmeyenleri jurnalladığımı söylemedi. Bunca mücadele içinde, herkesin rakibinde kusur aradığı olaylarda, "Türk Emniyetine" başlıklı bir mektupla karşıma çıkamadı. Öyle görünüyor ki, bir kısım MİT ve CIA ajanları, dünyaca ünlü yöntemlerle, "hayali belgeler" ihrac ederek, parasal olmasa bile, siyasal kazanç elde etmeyi de akıllarından çıkarmamaktadır... Kaynak olarak gösterdiğiniz kişiler, faşist uygulamaların aracı olmuş insanlardır. Onların yazdıklarıyla kişiler hakkında hüküm verilmeye itibar olunsaydı, sizlerin "Vatan Haini" ya da "Ajan-provokatör" olduğunuza inanmamız gerekirdi...

Türkiye'de ve dünya'da, pek çok politikacının, yazarın, düşünürün, hayatının değişik zamanlarında değişik görüşlere sahip oldukları, onları savundukları görülmüştür. Çeşitli etkilerin oluşturduğu bu görüş değişiklikleri nedeniyle onları kimse kınamamaktadır. Ama iddia edebilirim ki, başkaları için normal gelişme sayılabilecek bu durumu, Şükrü Koç, kendisi için ayıp sayabilecek kadar açık ve cesur bir çizgi üzerinde yürüyen kişilerdendir... Bırakınız bir takım müflis politikacıların ve mesleğinde hedeflediği yere ulaşamamış kimselerin dedikodularını, bugün, kamuoyunda, özellikle, işçi, köylü, gençlik kesimlerini kapsayan sağcısıyla, solcusuyla çok sayıda insanımızla birlikte, dost-düşman, sosyalist-kapitalist ülkelerin siyaset çevreleri Şükrü Koç adının nerede ve nasıl bir sol'u temsil edenlerden olduğunu bilmektedir.

Bu arada açıklıyayım ki:

1. Yücel ve Tonguç'un görevlerinden ayrılmalarını bizim bir mektubumuza bağlı olarak değerlendirmek bilgisizlik ve Türk toplumunun 1945'lerdeki oluşumuna yanlış teşhis koymaktan başka bir şey değildir.

2. Ben 1946 yılında Yüksek Köy Enstitüsü'nü bitirdim. 1950'lerde Londra'ya gittim. 1965'te değil, 1961'de milletvekili oldum. Öğretmen Federasyonu başkanlığına seçildiğimde, CHP milletvekiliydim.

3. Eskişehir ve Adapazarı kongrelerinde, karşıma, TİP'in desteklediği arkadaşlarım aday olarak çıktı. Türk öğretmenlerine 4 yıla yakın bir süre, hizmet verdim. Kendi isteğimle başkanlıktan çekilinceye kadar, karşıma çıkan adayları yenerek başkan oldum.. Yazıyı yazanın babası bu durumu çok iyi bilirdi.

4. Söke Kaymakamı Mehmet Can'ın köy bütçelerinden kestiği ödeneklerin bir kısmını zengin şehir okullarına ders aracı alımında kullandığından bahseden fakir köylülerin şikayeti üzerine, arkadaşım Can'ın bu tasarruflarının yasal olup olmadığını İçişleri Bakanlığı'ndan sordum. Bu da gösteriyor ki, ben zengin çiftlik agalarının değil, fakir köylülerin yanında, hattâ, yakın arkadaşlarımın karşısına geçip kavgaya tutuşmuşumdur. Bahsettiğimiz savcı, benim CHP Merkez Yönetim Kurulunda görev almamdan önce, CHP İl Başkanlığı'ndan, yaptırılan bir soruşturma üzerine Sayın Eyüboğlu'nun imzasıyla alınmıştır.

Onbeş yıllık siyasal kavgalarla dolu hayatımın her eyleminin hesabını dört yılda bir halkımın önünde vere vere bu günlere ulaştım. Meslek dosyama, benim aşırı solcu olduğuma aşırı fikirleri yaydığıma dair birçok ihbarlar, gazete kupürleri konulmuştur. Parlamento hayatımdaki fikir ve eylemlerim toplumumuzun ramp ışıkları altında geçmiş ve bütün çıplaklığıyla siyasal tarihin sayfalarında yer almıştır. Ama, hangi fraksiyonda olursa, olsun, ahlâklı ve dürüst olmak zorunda bulunduğuna inandığım bir sol dergiden, bu niteliklerimi reddeden, bir itiraz ve karalama hevesi gelmiştir. Ben kendilerinin siyasal örgütlerini ve o örgütteki yerlerini tartışmıyorum. Benim CHP'deki solculuğumu kendileriyle tartışmaya her an hazırım. Şimdilik şunu söylemekle yetineceğim.. Her toplumsal olay ve her gelişim, kendi liderini kendisi yaratır. Lider atanmaz. Liderlik tevcih edilmez. Onun için, "liderlige bir, iki.." biçimindeki ifadeniz belki mensubu olduğunuz partiler için geçerlidir. Saksı çiçekçiliği güzel bir hobby'dir. Ancak, Türkiye'nin sorunları, hobby'cilik yaklaşımıyla çözülemeyecek kadar ciddidir, ağırdır ve önemlidir. Bunu, YÜRÜYÜŞ'cülere söylemek, ciddi, dürüst ve halka oturmuş sol'un temsilcilerinden birisi olarak, burada belirtmek, benim için önemli bir görevdir.

ÇİN'DE PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ ALTINDA DEVRİM SÜRDÜRÜLÜYOR

Çin'de, proletarya diktatörlüğü altında devrimin sürdürülmesi mücadelesi son zamanlarda yeniden şiddetlenmiştir. ÇKP Merkez Komitesi organı «Halkın Gazetesi»nin bildirdiğine göre, özellikle kültür ve eğitim alanında yoğunlaşan mücadelede, Büyük Proleter Kültür Devriminin doğru kararlarını iptal etmek ve kapitalizme geri dönüşü gerçekleştirmek isteyen sağ sapmacılar Deng Siao-ping etrafında birleşmişlerdir. Sağ sapmacılığa karşı mücadele, yakın zamana kadar halk içindeki bir mücadele olarak ele alınmış ve ona uygun çözüm yöntemleri izlenmiştir. Ancak sağ sapmacılar, Nisan başlarından itibaren Çu En-lay'ı kendilerine paravan yapmaya çalışarak, karşı-devrimci gösterilere ve saldırılara girişmişlerdir. Sağcı göstericiler açıktan açığa Deng Siao-ping'i bayrak edinmişler, Başkan Mao'ya doğrudan doğruya saldırmışlar, Deng Siao-ping'i eleştirmeye karşı çıkmışlar ve faaliyetlerini şiddetlendirmişlerdir.

5 Nisan günü karşı-devrimci faaliyetler doruğuna ulaşmıştır. Pekin'de, Tien An Men meydanındaki Büyük Halk Sarayının önünde toplanan sağcılar, araçları tahrip etmişler, Başkan Mao'nun devrimci çizgisine sadık kalan birçok insanı döverek yaralamışlardır. Kendilerini karşı-devrimci eylemlerinden vazgeçmeye çağıran milis gruplarına ve sıradan yurttaşlara da saldırmışlar. Fesatçılar, olayların cereyan ettiği Tien An Men meydanının yanıbaşında bulunan bir kışlaya saldırmışlar ve binalarını işgal etmişlerdir. Kışlada sabotajlar yapmışlar ve yangınlar çıkarmışlardır. Kışlada bulunan muhafız askerler ve halk polisi ile defalarca çatışmışlar ve onlarca kişiyi hançerleriyle yaralamışlardır. Göstericiler, alanda toplanmış bulunan halkı etkilemek için gerici şiirler okumuşlar, bildiriler dağıtmışlar, afişler yapıştırmışlardır. Olayların tamamen karşı-devrimci bir nitelik kazanması üzerine, Pekin Devrim Komitesi Başkanı Vu Deh alana gelerek, radyodan da yayınlanan bir konuşma yapmıştır. Konuşmadan sonra alanda merakla toplanmış olan 80 bin kişi Devrim Komitesinin çağrısına uyarak alanı terketmiştir. Alanda 20.000 civarında bir kalabalık kalmıştır.

Karşı - devrimciler tecrit edildikten sonra, Pekin işçi milisi, halk polisleri ve muhafız askerleriyle birlikte alana hakim olmuş ve karşı - devrimci hareketi bastırmıştır. Pekin Devrim Komitesi başkanı Vu Deh'in, 5 Nisan günü Tien An Men meydanında yaptığı radyo konuşması şöyledir:

«Yoldaşlar! Son birkaç gündür büyük önderimiz Başkan Mao'nun önemli talimatlarını öğrenerek, doğru kararları iptal etmeyi amaçlayan sağ sapmacı girişime karşı mücadele ettiğimiz ve devrimi sıkı sıkıya kavrayarak üretimi hızlandırdığımız şu anda, karanlık amaçlar güden çok az sayıda kötü kimseler, Şin Min Bayramından yararlanarak kasten bu siyasî olayı çıkarmış, ... esas darbeyi doğrudan doğruya Parti Merkez Komitesine yöneltmiş ve pişmanlık duymayan kapitalist yolcu Deng Siao-ping'in revizyonist çizgisini eleştirmek ve doğru kararları iptal etmeyi amaçlayan sağ sapmacı girişime karşı mücadele etmek yolundaki genel yönelimi değiştirmeye çalışmışlardır. Biz, bu siyasî olayın gerici niteliğini kavramalı, onların komplo ve entrikalarını açığa çıkarmalı, devrimci uyanıklığımızı yükseltmeli ve onların oyunlarına gelmemeliyiz. Tüm şehirdeki geniş devrimci kitleler ve geniş devrimci kadrolar sınıf mücadelesini esas halka olarak kavramalı, derhal harekete geçmeli ve fiili eylemleriyle Başkan Mao'yu, Parti Merkez Komitesini, Başkan Mao'nun proleter devrimci çizgisini ve sosyalist yurdumuzun büyük başkentini savunmalı, karşı-devrimci sabotaj faaliyetlerine kesin darbe indirmeli, proletarya diktatörlüğünü daha da güçlendirip sağlamlaştırmalı, mükemmel olan durumu geliştirmelidirler. Haydi, başında Başkan Mao'nun bulunduğu Parti Merkez Komitesinin etrafında, daha da büyük zaferler kazanmak üzere birleşelim!

«Bugün, Tien An Men meydanında entrika yaparak karşı-devrimci baltalayıcı faaliyetlerde bulunan kötü kimseler vardır. Devrimci kitleler derhal meydanı terketmeli ve onlara aldan-

(Devamı 8.nci Sayfada)

ÇKP MERKEZ KOMİTESİNİN 7 NİSAN KARARLARI

«Büyük önder Başkan Mao'nun teklifiyle ÇKP MK Siyasi Bürosu, Hua Kuo-feng yoldaşın ÇKP MK Birinci Başkan Yardımcılığına ve ÇHC Devlet Konseyi Başbakanlığına atanmasını oybirliğiyle kabul etmiştir.»

★

«ÇKP MK Siyasi Bürosu, Tien An Men meydanında meydana gelen karşı devrimci olayı ve Deng Siao-ping'in son zamanlarındaki davranışlarını tartışmış ve Deng Siao-ping sorununun niteliğinin artık düşmanca bir çelişmeye dönüştüğü görüşünde olduğunu belirtmiştir. Büyük önder Başkan Mao'nun teklifiyle, Deng Siao-ping'in parti içi ve dışındaki bütün görevlerinden uzaklaştırılmasına, ilerdeki davranışlarını görmek üzere partide bırakılmasına oybirliğiyle karar verilmiştir.»

Doğu Avrupa'da Sovyetlere karşı tepkiler gelişiyor

Doğu Avrupa ülkelerinde, Sovyet baskılarına karşı tepkiler gelişmektedir. Sovyet revizyonist kliğine bağlı yöneticiler, bu sebeple, kendi halklarının ağır baskılarıyla karşı karşıyadırlar.

Geçtiğimiz aylarda, Polonya'da Sovyetler Birliği'ne bağlılığın bir Anayasa maddesi haline getirilmek istenmesi, yüzlerce Polonya'lı işçi ve aydının tepkisine yol açtı. Hükümete, bu maddeyi protesto eden yüzlerce mektup gönderildi. İngiltere'de çıkan *Sandey Telegraf* (Sunday Telegraph) gazetesinin 1 Şubat tarihli sayısında yayınlanan bu mektuplardan bir tanesinde, şöyle denmektedir :

«*Tartışmaya açılan Anayasa tasarısı çağdaş dünyadaki eğilimlere açıkça aykırıdır. Komşu bir devletle siyasî ittifakın ihlâl edilmezliğini bir iç kanunla pekiştiren tek taraflı bir Anayasa maddesi, Polonya Halk Cumhuriyeti'ni egemenliği sınırlı bir ülke haline getirir. Böyle siyasî-kanunî bir kavramın Anayasaya konması, devletimizin millî durumunun bozulmasına yol açmaktadır.*»

Anayasa tasarısını onaylamak üzere gözden geçiren Polonya Meclisi, bu gibi tepkiler karşısında, Sovyetler Birliği ile ilgili olarak, teklif edilen «*sarsılmaz dostluk*» tanımı yerine «*dostluğun güçlendirilmesi*» tanımını koymuş, ayrıca Anayasaya «*Polonya halkının egemenliği ve bağımsızlığı*» kavramını eklemiştir.

Çekoslovakya'da ise, Sovyetler Birliği'nin ihraç mallarına zam yapması tepkiyle karşılanmaktadır. Çekoslovakya, geçen yıl Sovyetlerden ithal ettiği petrole 2,3-2,5 misli fazla para ödemiştir. Aynı şekilde tabii gaz ve demir cevheri gibi hammaddelerin fiyatları da, Çekoslovakya ekonomisine ağır kayıplar verdirecek şekilde yükseltilmiştir. Çekoslovakya bütün bu artışlar yüzünden geçen yıl Sovyetler Birliği'ne 300 milyon ruble fazla ödemek zorunda kalmıştır. Diğer yandan, Sovyetlerin zamların yanısıra sevkedilen mal hacmini kısması da, Çekoslovakya'nın bu yıl başlaması gereken 6. beş yıllık planını düzenleyememesine sebep olmuştur.

Bu durum karşısında, Çekoslovak hükümeti zengin kömür yataklarını geliştirmeye ve kullanmaya karar vermiş, enerji üretiminde kullanılan hammaddelerin bileşimini değiştirmiştir. Çekoslovakya ayrıca, üçüncü dünya ülkeleriyle de bağlarını geliştirerek, yakıt ve hammaddelerini bu ülkelerden ithal etme kararındadır.

Sovyetlerin talancı ticaretinden ağır zararlara giren diğer bir COMECON ülkesi de Macaristan'dır. Sovyetler Birliği bu ülkeye sattığı sanayi hammaddelerinin ve yakıtın fiyatını ortalama yüzde 52, petrolün fiyatını ise yüzde 130'dan fazla artırmıştır. Bu artışlar, Macaristan'ın bu yıl Sovyetlerden ithal edeceği 6,5 milyon ton petrol için, 19,5 milyon ruble fazla ödemede bulunmasına yol açacaktır.

Macaristan, inşaat malzemesi, kereste, kâğıt hamuru ve petrol gibi hammaddelerin büyük bir kısmını Sovyetlerden ithal etmektedir. Bu sebeple, Macaristan hükümeti, 5 Ocaktan itibaren bazı eşyaların perakende satış fiyatlarını artırmak zorunda kalmış, bu zamlar da Macar halkında kızgınlık uyandırmıştır.

Bütün bu olaylar, sosyal-emperyalizm ile diğer revizyonist ülkeler arasındaki çelişmelerin gittikçe derinleştiğini göstermektedir. Böylece, Sovyetler Birliği'nin revizyonist partisinin 25. kongresinde sık sık kullanılan «ahenkli birlik» sözlerinin birer aldatmacadan ibaret olduğu gittikçe ortaya çıkmaktadır.

Fransız revizyonist partisinin bir üyesi Çekoslovakya'daki Rus işgalini anlatıyor

31 Mart 1976 tarihli **Humanite Ruj** ('Kızıl İnsanlık') gazetesi, Çekoslovakya'yı ziyaret eden revizyonist Fransız «Komünist» Partisinin tabandaki bir üyesinin gözlemlerini yayınladı. Çekoslovakya'daki Sovyet işgalinin niteliğini açıkça sergilediğinden, bu F"K"P üyesinin anlattıklarından bazı bölümleri aşağıya aktarıyoruz:

«Fransa'nın işgal altında bulunduğu dönemi yeniden yaşıyor gibiydim... Çekoslovakya'da böyle bir rejimin hüküm sürdüğünü söylerken abarttığımı sanmıyorum.

«Rus müdahalesinden memnun olmadıklarını belli eden işçiler ve aydınlar, işlerini kaybediyorlar. Çocukları okula devam etmekte güçlük çekiyor. Her an polis takibinin tehdidi altındalar.

«Birçok Çek bana, Rus müdahalesinin, Orta Avrupa'yı Sovyetler Birliği ile Batı Avrupa arasında bir «tampon bölge» haline getirmek amacını güttüğünü söyledi. Müdahaleyi kolaylaştırmak için olayları kışkırtan, Ruslardır.

«Fransa'da, 'Çekoslovakya'da askerî işgal yoktur' diyenler yalan söylüyorlar. İşte gördüklerim:

«Yollarda sayısız Rus askerî konvoyu ile karşılaştım. Bunlar fethedilmiş topraklarda trafik kurallarına saygı göstermiyorlar. Rus subayları çoğu zaman sivil geziyorlar. Şatolar ve tarihi binalar işgal ordusuna kışla vazifesi görüyor. Ünlü Decin şatosu bunlardan bir tanesi.

«Sınırda trafiği üniformalı Rus askerleri denetliyor. 20 yıl önce Çekoslovakya'yı ziyaret etmiştim. O zaman sınırdaki karşılama çok sıcaktı. Konukseverlik bu halkın geleneğidir. Bugün ise nöbetçiler, köpekli polisler, mitralyözlü askerler beni karşıladı.

«Çek halkı için Rus işgali son savaştaki Nazi işgaliyle aynı nitelikte. İşte işgalciye karşı duyulan nefreti gösteren iki örnek: Ruslar Prag'da bir çocuk bahçesi yapmışlar. Burada her Pazar Rus müziği konserleri düzenliyorlar. Fakat kimseler gitmiyor. Karlo-Vivary'de bir seyyar satıcıya bir Rus dükkanının adresini sordum. Bana yol göstermeyi reddetti. Bakışları çok anlamlıydı.

«20 yıl öncesinin, sosyalist sistemin üstünlüğünü gösteren iyimserliği ve neşesi gitmiş, 1975'de yerine hüzün ve sessizlik gelmişti.

«Yine de Çekoslovak halkının mücadeleci ruhu insana umut veriyor. Yaşlı bir Çek komünisti bana, hiç bir Fransız Komünist Partisi yöneticisinin söylemediği bir şey söyledi: 'Dünyada tek bir komünizm vardır: O da Lenin ve Stalin'inkidir'.»